

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศึกษากรณีเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก” เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นกลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มประธานชมรมต่างๆและกลุ่มข้าราชการ เพราะการซื้อเสียงถือเป็นปัญหาที่สำคัญในการทำลายระบอบประชาธิปไตย งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเรื่องการซื้อเสียง โดยการสัมภาษณ์ประชากรวิจัยดังกล่าว เพราะบุคคลเหล่านี้มีหลากหลายอาชีพและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นกรรมการ ผู้นับคะแนน ผู้อำนวยการเลือกตั้ง เป็นต้น เพื่อต้องการศึกษาว่าการซื้อเสียงดังกล่าวมีรูปแบบและวิธีการอย่างไร เกิดจากสาเหตุใดทั้งในช่วงก่อน ขณะเลือกตั้งและหลังการเลือกตั้งจากบุคคลเหล่านี้ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่ารูปแบบและวิธีการซื้อเสียงในปัจจุบันอาจมีหลายวิธีการตามยุคสมัยของความเจริญทางด้านสังคม เพราะบริบททางการเมืองในเรื่องการซื้อเสียงเลือกตั้งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน หลังจากได้ทราบข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้ว จึงได้นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์แล้วนำเสนอในประเด็นต่างๆเพื่อให้เกิดความกระจ่างยิ่งขึ้น และงานวิจัยนี้ยังสามารถที่จะใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในอนาคตต่อไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากรวิจัยหรือกลุ่มตัวอย่างวิจัย

ตอนที่ 2 รูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

ตอนที่ 3 ผลของการซื้อเสียงเลือกตั้งที่มีต่อการเมืองในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากรวิจัย

ประชากรวิจัยที่ผู้วิจัยใช้เป็นข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ กลุ่มประธานชุมชนทั้ง 6 ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพพระ กลุ่มประธานชมรมต่างๆ และกลุ่มข้าราชการ รวมทั้งสิ้น 15 คน (โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 3)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรวิจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยพบว่า วิถีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของประชากรวิจัย โดยเฉพาะประชากรกลุ่มที่เป็นชาวบ้าน มีรายละเอียด สรุปได้ ดังนี้

- 1.1 เพศ ประชากรวิจัยที่เป็นประธานชุมชนส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ชาย มากกว่าผู้หญิง
- 1.2 อายุ ของประชากรวิจัย ส่วนใหญ่จะมีอายุ 40-60 ปีขึ้นไป
- 1.3 สถานภาพ ประชากรวิจัยส่วนใหญ่สมรส มีครอบครัว มีบุตรและเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพพระ มานานแล้ว บุตรจะเรียนหนังสือในเขตเทศบาลตำบลพพระ
- 1.4 ระดับการศึกษา ประชากรวิจัยที่เป็นประธานชุมชนและประธานกลุ่ม ส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับประถมศึกษา สามารถอ่านออกเขียนได้ บางรายจบการศึกษาระดับมัธยม ส่วนประชากรวิจัยที่เป็นข้าราชการ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท
- 1.5 อาชีพ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ทำไร่ ทำสวน
- 1.6 รายได้ ประชากรวิจัยในส่วนของผู้นำชุมชน มีรายได้มาจากการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เช่น ทำไร่ ทำนา ทำสวน เป็นส่วนใหญ่
- 1.7 ศาสนา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ
- 1.8 ภูมิลำเนา ประชากรวิจัยส่วนใหญ่ ประธานชุมชน และประธานชมรมต่างๆ เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพพระ มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป หรือมากกว่านั้น
- 1.9 การเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆในชุมชน ประชากรวิจัยในกลุ่มผู้นำชุมชน จะเป็นสมาชิกออมทรัพย์สหกรณ์ สมาชิกผู้ปลูกพืชไร่ สมาชิกกลุ่มสตรีและกลุ่มแม่บ้าน เป็นต้น

ตอนที่ 2 รูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

2.1 รูปแบบการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550 จะกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดเลือกตั้งไว้ในหลายมาตรา แต่ผู้สมัครรับเลือกตั้งบางราย ก็ยังมีการฝ่าฝืนกฎหมายเลือกตั้งอยู่ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการหลีกเลี่ยงกฎหมาย ด้วยการซื้อเสียงในรูปแบบและวิธีการต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งรูปแบบการซื้อเสียงนี้ กระทรวงมหาดไทยได้ให้ความหมายของการซื้อเสียงไว้ว่า “การซื้อเสียงคือการจ่ายเงินไปให้แก่ผู้เลือกตั้ง เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้เลือกตั้งออกเสียงให้แก่ตนหรือผู้อื่นในรูปของตัวเงิน” การจ่ายเงินโดยทั่วไปมักจ่ายผ่านคนกลางมากกว่าที่จะจ่ายให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยตรง การกระทำดังกล่าวก็เพื่อที่จะให้ได้คะแนนเสียงโดยตรงนั่นเอง จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

2.1.1 ข้อเท็จจริงในประเด็นเรื่องการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จำนวน 15 คน เห็นด้วยในประเด็นเรื่องการซื้อเสียงของผู้สมัคร โดยมีความเห็นตรงกันว่าการซื้อเสียงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เพราะผู้สมัครต่างก็มุ่งหวังเอาชนะการเลือกตั้งที่มีมานานแล้ว จนเห็นเป็นเรื่องปกติ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้ เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 5 มีความเห็นว่า “การซื้อเสียงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ในวงการเมืองไทย เพราะนักการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง ต่างมุ่งหวังเอาชนะซึ่งกันและกัน การซื้อเสียงจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “การเลือกตั้งของวงการเมืองไทยถ้าไม่มีการซื้อเสียง คิดว่าเหมือนเรากินข้าวเปล่าไม่ใส่น้ำปลา มันไม่มีรสชาติ เพราะการซื้อเสียงเป็นสันดานของนักการเมืองไม่เสียแล้ว ไม่ว่าจะรูปแบบใด”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “มีมานานแล้ว ยิ่งการเลือกตั้งของพบพระ ในยุคก่อน มีแต่ ผู้สมัครหน้าเก่าเท่านั้น ซื่อกันแบบเห็น ก็ยังมี แต่เดี๋ยวนี้วิธีการมันเยอะตามไม่ค่อยทัน แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “เป็นจริงอยู่แล้ว เพราะชาวบ้านเขาเห็นการกระทำมาตลอดจนเป็นความปกติของผู้สมัครที่การเลือกตั้งทุกครั้ง จะต้องมีการซื้อเสียงตามมา ในรูปแบบต่างๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “เกิดขึ้นจริง และเป็นสิ่งที่ประชาชน เขยอรับได้ ถือเป็นเรื่องปกติหรือธรรมดาไปเสียแล้วกับการเลือกตั้งผู้แทน ในเขตเทศบาลตำบล พบพระ ของเรา”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวัยส่วนใหญ่ ตอบตรงกันว่า การซื้อเสียงมีจริง นั้นหมายความว่า การเลือกตั้งที่ผ่านมาทุกครั้ง ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จะมีการซื้อเสียงจริงและประชาชนก็ถือเป็นเรื่องปกติของระบบการเลือกตั้ง

2.1.2 ข้อเท็จจริงในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการเกี่ยวกับการซื้อเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 12 คน มีความเห็นสรุปตรงกันว่าประชาชนได้รับข่าวสารข้อมูลในเชิงลึกทั้งรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครน้อยมาก ส่วนราชการก็ไม่มีกิจกรรมรณรงค์อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากขาดทั้งความพร้อมของเจ้าหน้าที่และงบประมาณสนับสนุน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้ เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “ไม่ค่อยได้รับข้อมูลข่าวสาร จากส่วนราชการเท่าใดนัก จะมีกระจายข่าวเฉพาะช่วงที่ใกล้จะเลือกตั้งเท่านั้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “ควรต้องมีการรณรงค์ ต่อต้านกาซื้อเสียงอย่างต่อเนื่อง และให้ประชาชนรู้ถึงวิธีการซื้อด้วยว่าเขาทำกันอย่างไร เราต้องรู้ทันนักการเมืองด้วย”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 และ 8 มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของส่วนราชการ เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “คิดว่าส่วนราชการไม่กล้ารณรงค์เท่าที่ควร เหมือนกับว่า กลัวชาวบ้านจะต่อต้าน เพราะตัวเองก็คงต้องได้อะไรจากนักการเมืองบ้าง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “มีบ้างแต่เป็นส่วนน้อย อีกอย่างคิดว่างบประมาณในการประชาสัมพันธ์มีน้อย สิ่งที่จะให้ประชาชนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการซื้อเสียงของผู้สมัคร ควรจะเป็นการปลุกจิตสำนึกของเขามากกว่า เพื่อกำจัดหรือต่อต้านนักการเมืองเลวๆออกไป”

และผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 และ 14 มีความเห็นสอดคล้องกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “หน่วยงานราชการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน เทศบาล อำเภอ จะต้องประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าที่ผ่านมา ชาวบ้านเขาจะไปรู้อะไรรับเงินมาก็ต้องเลือก”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 14 มีความเห็นว่า “ต้องใช้งบประมาณมาก ถ้าจะให้มีการรณรงค์กันจริง อยากถามกลับไปว่า รัฐบาลจะเอาด้วยหรือเปล่า หรือ กกต.มีงบประมาณเพียงพอที่จะทำให้การรณรงค์ต่อเนื่องหรือไม่”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “ข้อมูลข่าวสารมีหลายช่องทาง พุดหรือประชาสัมพันธ์ทางวิทยุก็ได้ เดี่ยวนี้ บ้านเรามีวิทยุชุมชนหลายที่ ทางโทรทัศน์ ก็ได้ไม่เห็นยกเลิก้าทางราชการทำอย่างจริงจังนะ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 15 มีความเห็นว่า “รู้ข้อมูลน้อย อยากให้ทางราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจาะประเด็นในเรื่องการซื้อเสียงของ สส. ไปเลยว่าเขามีวิธีการอย่างไร ชาวบ้านจะได้เข้าใจ ผู้สมัครจะได้ไม่กล้าซื้อเสียง ชาวบ้านก็จะไม่สนับสนุนพวกที่ซื้อเสียงเหมือนกัน แต่ที่ผ่านมามีการรณรงค์น้อยมาก”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “อยากให้แต่งตั้งประธานชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ของเรา เป็น เจ้าหน้าที กกต. ด้วย โดยส่งเขาไปอบรมให้รู้ถึงรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของนักการเมือง เพื่อที่จะได้มาประชาสัมพันธ์ให้ พี่น้องในชุมชนของเราได้รับทราบ และช่วยกันต่อต้าน ถ้ารอข่าวสารของทางราชการ ช้ามาก ไม่ทันการณ์แน่”

และผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “คิดว่าชาวบ้านเขาก็รู้เป็นส่วนใหญ่นะ แต่ความสัมพันธ์ส่วนตัวของชาวบ้านกับผู้แทน มันยังเหนียวแน่นเขาไม่สนใจนโยบายเท่าไร เขาเน้นแต่ตัวบุคคล ถ้าทางราชการรณรงค์ให้ชาวบ้านรู้ถึงข่าวสารการซื้อเสียง ก็คงจะดีขึ้น”

2.1.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องรูปแบบของการซื้อเสียงเลือกตั้งในเขตเทศบาล

ตำบลพบพระ จังหวัดตาก

1) รูปแบบของการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 5 มีความเห็นว่า “มีหลายรูปแบบทั้งทางตรงและทางอ้อม จ่ายเงินกันตัวต่อตัวยังมีเลข ประเภทบริจาคเงินให้วัดก็มี ส่วนที่ว่าซื้อแพงหรือไม่ อันนี้แล้วแต่ชาวบ้านว่า มีความสนิทสนมกับผู้สมัครมากน้อยแค่ไหน ถ้ารู้จักกันดี ก็ช่วยเต็มที่ ส่วนใหญ่จะทำเป็นทีม ลูกทีมของผู้สมัครก็คือหัวคะแนนบ้านเรานี้แหละ เห็นๆกันอยู่”

ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 11 มีความเห็นว่า “ส่วนมากในช่วงการเลือกตั้งจะจ่ายเงินผ่านหัวคะแนน ผู้ซื้อก็คือหัวคะแนน ผู้สมัครหรือ สส. ไม่ค่อยออกหน้าเท่าไร ส่วนใหญ่จะใช้ โทรศัพท์ ส่งงาน แพงหรือไม่อันนี้ไม่แน่ใจ ถ้าเจอผู้สมัครใจถึงหน่อยก็เลี้ยงทั้งหมูป้าน เขามีทีมงานของเขาอยู่แล้ว”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 7 มีความเห็นว่า “จ่ายเงินโดยตรง เพราะเงินถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต ให้เงินชาวบ้าน เขาก็ต้องช่วยกาเบอร์ให้ ใครไม่จ่าย ก็หาว่าขี้เหนียว ระยะเวลาหลังๆ ได้ยินมาว่าหัวละ 500 ก็มี”

ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 9 และ 10 มีความเห็นตรงกันในประเด็นรูปแบบการจ่ายเงินซื้อเสียง เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “เงินต้องมาก่อน คิดว่าหัวละต่ำกว่า 500 บาท ถึง 1,000 บาท ถ้าใครเป็นหัวหน้าทีมก็จะให้มาก่อนอย่างทีก็ 5,000 บาท ถึงหลัก 10,000 บาท ก็มี แล้วแต่จังหวะและโอกาส ส่วนใหญ่ทำกันเป็นทีม มีผู้ช่วยหลายฝ่าย”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 10 มีความเห็นว่า “เขามีทีมงานของเขา โดยเฉพาะหัวคะแนน ระดับใหญ่ๆ สามารถสั่งได้ทุกคนต้องเชื่อไม่จู้จี้ ไม่ได้เงิน ผู้สมัครเขาไม่มาซื้อเสียงโดยตรงหรอก ผ่านหัวคะแนนทั้งนั้น ที่ผ่านมาระดับหัวหน้าทีม ก็คนหลายหมื่นบาท ไม่อย่างนั้นงานจะไม่เดิน เพราะคนมันต้องกินต้องใช้ ไหนจะค่าน้ำมันรถ เลี้ยงดูลูกทีมอีก ก็จ่ายกันเป็นช่วงๆ”

2) รูปแบบการซื้อเสียงทางตรง

ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 7 มีความเห็นว่า “แจกเงินกันเห็นๆ ชาวบ้านเขาก็ชอบ ไม่เห็นมีหน่วยงานใดมาจับ แม้แต่ตำรวจยังรับเงิน สส.ฯเลย”

ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 8 และ 11 มีความเห็นตรงกันในการที่ผู้สมัครจ่ายเงินผ่านหัวคะแนน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “ส่วนมากผู้สมัครจะให้เงินกับหัวคะแนน หรือกำนันผู้ใหญ่บ้าน นำไปแจกให้กับกลุ่มของคนอีกทอดหนึ่ง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “อันนี้เกิดขึ้นกับผมเลย ผู้สมัครคนหนึ่ง โทรศัพท์มาให้มารับเงิน ผมก็งง อยู่ดีๆมีคนเอาเงินมาให้ ก็ต้องรับไว้ก่อน เลือกละไม่เลือกมันเรื่องของเรา เขา (ผู้สมัคร) ไม่ได้มาเห็นตอนเราลงคะแนน”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “การซื้อเสียงทางตรงส่วนใหญ่ จะมีการโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารบ้าง แต่ ส่วนใหญ่ไม่ค่อยทำกัน มันตรวจสอบง่าย แต่จะนัดเจอกันในที่ต่างๆ แล้วมอบเงิน มอบงาน ถ้าสอบผ่าน ก็จะมีรางวัลเพิ่มให้อีก”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 มีความเห็นว่า “ยังจับไม่ได้สักทีเรื่องการจ่ายเงิน ผู้สมัครเขามีวิธีการของเขา ถ้าอยากได้ข้อมูลที่ลึกกว่านี้ ต้องวางสายเกาะติดหัวคะแนนทุกฟีก้าวเลย แต่ก็ทำได้ยาก เพราะมันเป็นอาชีพ (หัวคะแนน)ของเขาไปแล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จะมีจ่ายเงินมากกว่าการให้สิ่งของ เพราะมันเป็นสิ่งที่จูงใจชาวบ้านมากกว่า แต่จะผ่านห้วคະແນນในรูปแบบต่างๆ”

3) รูปแบบการซื้อเสียงทางอ้อม

นอกจากการซื้อเสียงทางตรงแล้ว การทุจริตเลือกตั้งยังอาจกระทำในรูปแบบของการซื้อห้วคະແນນและการซื้อเสียงผ่านสถาบันทางศาสนา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นรูปแบบการซื้อเสียงทางอ้อม จากผลการวิจัยผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

(1) การซื้อห้วคະແນນ จากผลการวิจัยพบว่าในประเด็นเรื่องการซื้อห้วคະແນນ ผู้สมัครและห้วคະແນนจะร่วมมือกัน โดยการดึงคนมาร่วมเพื่อช่วยหาห้วคະແນน โดยกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 15 คน เห็นด้วย เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “ห้วคະແນนในหมู่บ้าน มีการต่อรองกับตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งในเรื่องค่าตัว ว่าหากเพิ่มเงินให้เขาจำนวนเท่านี้ เขาจะช่วยในการรณรงค์หาเสียง โดยอ้างว่าจะนำเงินมาพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งความจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น ผู้สมัครบางคนก็ถูกหลอก เมื่อผลการเลือกตั้งไม่ได้รับการเลือกตั้ง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “ห้วคະແນนบ้านเราเก่งนะ พุดจาโน้มน้ำวให้คนมาเป็นพวกได้ คະແນน สส.ก็ต้องเพิ่มเป็นธรรมดา”

ผู้วิจัยเห็นว่า การซื้อห้วคະແນน เป็นการตัดโอกาสและช้ขนะต่อคู่แข่งของผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม เป็นการดึงคนมาร่วมเพื่อช่วยกันหาห้วคະແນนเพิ่มให้กับตน ห้วคະແນนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ส่วนใหญ่ จะเป็นผู้นำชุมชน กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 และ 8 มีความเห็นสอดคล้องกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “เราเป็นห้วคະແນน ใครจะว่ายังไงก็ช่าง เราได้เงินไว้ก่อน ใครไม่เขาก็ช่วยไม่ได้ มันเป็นเรื่องของเรา แต่เงินสำคัญกว่า เรามาดูความเป็นไปได้อีกทีว่าเราจะช่วยเขาให้ได้รับเลือกตั้งหรือไม่”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “ช่วงหาเสียงเลือกตั้งใครก็อยากเป็นห้วคະແນน ได้ใกล้ชิดนักการเมือง ได้เงินใช้ สบายกว่าทำไร่ทำนาเสียอีก ผมว่า สส.บางทีเขาไม่ได้ซื้อห้วคະແນนโดยตรงนะ อาจจะฝากเพื่อนฝูงในลักษณะที่ว่าให้หาคนมาช่วยหน่อยในช่วงหาเสียง ผู้ที่เข้ามาช่วยก็เป็นห้วคະແນน โดยปริยาย”

ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “เส้นใครเส้นมัน ใครได้ เป็นใหญ่เราก็พลอยสบายไปด้วย ใครจะไปขวางถ้าให้โง่ ทำอะไรตามน้ำนั่นคืออยู่แล้ว ไม่เปลืองตัว เข้าได้ทุกยุคทุกสมัย ใครมาเป็นเขาก็ต้องมาหาเราเองเพราะเขาต้องการคะแนน จริงไหมพี่”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “มันมีกันทุกยุคทุก สมัยของการเลือกตั้งนั่นแหละ หัวคะแนนหรือใครจะปฏิเสธ เงินมันซื้อได้หมด คนหัวอ่อนถูกเงิน ซื้อเพราะเห็นแก่เงินก็มีเยอะ หัวคะแนนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ก็เหมือนกัน สส.๑เขามาซื้อ ทั้งนั้น บางคนก็หัวหมอบทำเป็น โง่ราคาค่าตัวยิ่งกว่านักมวยเสียอีกจะบอกให้” เมื่อผู้วิจัยถามต่อว่า แล้วทำไมต้องให้เขามาซื้อความคิดเราด้วยเล่า ผู้สัมภาษณ์คนเดิมบอกว่า “เงินที่ได้มาโดยง่ายแบบนี้ จาก สส.๑ และเขาเต็มใจให้คุณจะไม่รับเลยหรือ ใจ ช่วยได้ไม่ได้มันเป็นเรื่อง ชาวบ้านเขาไม่โง่นะ”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย พบว่าในเรื่อง หัวคะแนนลักษณะนี้ นำเป็นห่วงและเป็นอันตรายมาก เพราะอาจนำไปสู่การทรยศหักหลัง คลางแคลงใจกันระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งกับหัวคะแนนอย่างรุนแรงจนอาจนำไปสู่การทำลายล้าง แค้นกันได้ เพราะการเลือกตั้งไม่มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมทำให้เกิดปัญหาต่อการเมืองไทยในอนาคต ได้เช่นกัน

(2) การซื้อเสียงผ่านสถาบันทางศาสนา จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ได้ข้อมูลมาว่าผู้สมัครบางราย บริจาคเงินให้วัด ให้เจ้าอาวาส หรือ ให้คนเฒ่าคนแก่ ที่ชอบไปวัด เขาก็จะบอกลูกหลานว่า ผู้สมัครคนนั้นเป็นคนดี

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จำนวน 6 คน มีความเห็นสอดคล้องกัน เช่น ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “เขาให้เงินช่วยสร้างศาลาแต่ คนอื่น(หมายถึงผู้สมัครอีกคน) ไม่ให้เรา เขามาหาเสียงอย่างเดียว แล้วเราจะไม่ช่วยเขาได้ยังไง เขา เป็นคนใจบุญ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “เขาเอาเงินมาให้วัดเรา ใครจะ ว่ายังไงก็ช่าง แต่ผมคิดว่าเขาเป็นคนดีนะ มีใครกล้าให้แบบนี้บ้าง ตามจริง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “คนอื่น (ผู้สมัครรายอื่น) เคยมี ปัญญาบริจาคหรือช่วยวัดเราแบบนี้บ้างไหม เขาหวังดีต่อเรา ก็ต้องตอบแทนบุญคุณเขาบ้าง ไม่ดูแล เขาอีกหน่อยใครจะมาดูแลวัดเรา”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 10 มีความเห็นว่า “เราต้องยอมรับว่าสังคมบ้าน เรา มันเป็นสังคมแบบบ้านนอก ระบบอุปถัมภ์และการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ความมีน้ำใจต่อกันยังมี อยู่มาก เราไม่ได้อยู่แบบตัวใครตัวมัน สิ่งนี้ สส.เขาให้ มันเห็นเป็นรูปธรรม ชาวบ้านเขาศรัทธาณะ

ผมว่า คือเขาให้จริงและมาดูแลตลอด บางทีเรื่องอย่างนี้จะว่าไป ถึงจะเป็นการซื้อเสียงทางอ้อม แต่ชาวบ้านเขาก็ยินดีรับเพราะเป็นการให้กับส่วนรวม และยังเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้านอีกด้วย”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “วันประชุมคนเฒ่าคนแก่ที่วัดพบพระ หัวคะแนนจะโทรบอกผู้สมัครที่ต้องการหาเสียง เพื่อมาร่วมประชุมด้วยและขอเวลาพูดคุยกับชาวบ้านหลังจากเขาทำพิธีทางศาสนาเสร็จแล้ว อาจมอบเงินบริจาคหรือสอบถามเจ้าอาวาส หรือมัคทายก ว่าวัดขาดเหลืออะไรจะให้เขา(ผู้สมัคร)ช่วยเหลืออะไรหรือไม่อย่างไร ผมถือว่าการกระทำอย่างนี้เป็นการหาคะแนนเสียงทางอ้อมมากกว่า”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องรูปแบบการซื้อเสียงทางอ้อมพบว่า กรณีการซื้อหัวคะแนนเป็นการตัดคู่แข่งทางการเมือง ส่วนการบริจาคเงินผ่านสถาบันทางศาสนาเป็นการซื้อเสียงทางอ้อมเพื่อหวังผลทางการเมืองที่ประชาชนอาจตามความคิดและรูปแบบวิธีการของผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ทันได้ ตามความคิดของผู้วิจัยเห็นว่าการทำบุญ ต้องทำอย่างต่อเนื่อง เจตนาของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มาทำบุญส่วนใหญ่จะทำบุญ ด้วยการบริจาคเงินผ่านสถาบันทางศาสนา ถือว่าเป็นการซื้อเสียงทางอ้อม ซึ่งประชาชนทั่วไปตระหนักดี แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร มันเป็นสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จะทำ แต่ความสำนึกของประชาชนจะต้องพิจารณาให้คิดว่าถูกต้องหรือไม่

2.1.4 การซื้อเสียงผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

วิธีการซื้อเสียงผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นรูปแบบของการซื้อเสียงทางตรงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง กระทำกันมานานและต่อเนื่องตลอดฤดูกาลเลือกตั้งอยู่แล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1-3 มีความเห็นตรงกันกรณีการซื้อเสียงผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “วิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครและคณะหาเสียงของผู้สมัครแต่ละคนจะไปพบกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านที่บ้าน ซึ่งในเขตเลือกตั้งที่มีอดีต ส.ส. เป็นเจ้าบุญทุ่มอยู่ในพื้นที่ กำนันและ ผู้ใหญ่บ้าน มักดำรงตนเป็นหัวคะแนน เพื่อซื้อขยคะแนนเสียงให้แก่อดีต ส.ส. หรือผู้สมัครที่เป็นเจ้าบุญทุ่มเหล่านี้เพราะในชุมชนขนาดเล็ก”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 มีความเห็นว่า “ตำบล หรือหมู่บ้าน มักจะมี ความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมเป็นส่วนตัวระหว่างหัวหน้าปกครองตำบลหมู่บ้าน กับประชาชน ในตำบล หมู่บ้านเป็นพื้นฐาน ดังนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งจึงอาศัยช่องทางนี้ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการระดมคะแนนเสียงชักชวนให้ชาวบ้านลงคะแนนเสียงให้แก่ตนหรือพรรคพวกของตน”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “ขั้นตอนในการดำเนินการอาจจะเริ่มตั้งแต่เมื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เลขประจำตัวแล้วจะให้เงินแก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยทั่วถึงกันทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล ทุกอำเภอในเขตเลือกตั้ง หรืออาจเรียกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านมาประชุมเลี้ยงสุรา

อาหาร และรับเงินไปเพื่อซื้อเสียงหรือแจกจ่ายแก่ชาวบ้านในหมู่บ้านที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งอยู่แล้ว ทั้งนี้จะจ่ายค่าซื้อเสียงในอัตราคนละ 200 บาทบ้าง 500 บาทบ้าง”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 4 มีความเห็นว่า “กำนันและผู้ใหญ่บ้านส่วนมาก สส.จะประกบคนเหล่านี้ เพราะมีส่วนได้เสียต่อคะแนนเสียงที่เขาได้รับ กำนันหรือผู้ใหญ่สามารถชักจูงลูกบ้านให้ช่วยกันลงคะแนนให้ผู้สมัครได้ โดยการอ้างเรื่องการจัดสรรงบประมาณ หรือการช่วยเหลือหมู่บ้าน”

ส่วนผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “เริ่มต้นเลยนะ วันที่ใครได้รับแต่งตั้งเป็นกำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน นอกจากชาวบ้านจะมาแสดงความยินดีส่วนหนึ่งแล้ว หนึ่งในนั้นจะขาดไม่ได้ก็คือว่าที่ผู้สมัครหลายๆคน หรืออาจจะเป็นผู้แทนก็ได้ จะมาแสดงความยินดีด้วย ถ้ามาไม่ได้ก็จะฝากกระเช้าหรือของขวัญมาให้ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านคนใหม่ มันเป็นเรื่องประเพณีนิยม ที่กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นหัวคะแนนให้ผู้สมัคร โดยปริยายในลักษณะเช่นนี้”

กล่าวโดยสรุป จากข้อมูลที่ได้รับจะเห็นได้ว่ากำนันผู้ใหญ่บ้านยังเป็นตัวจักรสำคัญที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องเข้าถึง (access) ทุกครั้งที่มีการแข่งขันการเลือกตั้ง ผู้สมัครคนใดสามารถเข้าถึงได้ก่อนก็ได้เปรียบ เพราะระบบอุปถัมภ์ยังเป็นตัวค้ำประกันในระบบความสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลเหล่านี้

2.1.5 การซื้อเสียงผ่านหัวคะแนน

การซื้อเสียงนอกจากจะกระทำโดยผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวแล้ว ยังมี การซื้อเสียงโดยผ่านหัวคะแนนอีก เพราะหัวคะแนนจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างผู้สมัครกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หัวคะแนนยังสามารถโน้มน้าวให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้ผู้สมัครที่ตนรับเป็นหัวคะแนนให้ด้วย แต่บางครั้งผู้สมัครบางรายก็ไม่ทันเล่ห์เหลี่ยมของหัวคะแนน

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 11 คน มีความเห็นสรุปตรงกันได้ว่า หัวคะแนนมีส่วนช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้ง และส่วนใหญ่จะเป็นผู้นำชุมชน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้ เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “หัวคะแนนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ไม่ใช่ใครที่ไหน ก็กำนัน ผู้ใหญ่บ้านแล้วก็ประธานชุมชนบางคนนั่นแหละ ลองไม่ช่วยสิทธิของงบประมาณอะไรก็ถูกตัดหมด มันติดขัดไปหมด”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “หัวคะแนนมีส่วนช่วยผู้สมัครได้เยอะ ลองไม่มีหัวคะแนนสิ ยังไงก็แพ้คู่แข่ง เพราะเดี๋ยวนี้ สส.แต่ละคนเขามีหัวคะแนนกันเป็นทีมแล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “ห้วคะแนนส่วนใหญ่จะเป็นผู้นำชุมชน เพราะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำชาวบ้านให้คล้อยตามว่า จะเลือกพรรคไหน เบอร์ไหน ส่วนใหญ่ชาวบ้านจะตามผู้นำเหล่านี้อยู่แล้ว ว่าอย่างไรก็อย่างนั้น เอาไหนเอากัน จะเป็นลักษณะนี้”

กล่าวโดยสรุป จากข้อมูลที่ได้รับจะเห็นได้ว่าห้วคะแนนยังเป็นตัวจักรสำคัญ ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะต้องเข้าถึงทุกครั้งที่มีการแข่งขันการเลือกตั้ง ใครเข้าถึงก่อนก็ได้เปรียบ ในทางกลับกัน ห้วคะแนนผู้เห็นแก่เงินและผลประโยชน์อาจจะเข้าถึงตัวผู้สมัครก่อน เพราะปัจจัย เรื่องเงินและผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง รวมทั้งระบบอุปถัมภ์และระบบความสัมพันธ์ของบุคคล เหล่านี้ยังเป็นหลักค้ำยันในความสัมพันธ์ระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งกับห้วคะแนนก็ได้

2.1.6 การซื้อเสียง โดยการให้อามิสสินจ้าง

การซื้อคะแนนเสียงโดยให้อามิสสินจ้างและให้คำมั่นสัญญาต่าง ๆ การซื้อคะแนนเสียง โดยอามิสสินจ้างอาจทำในรูปแบบการเลี้ยงสุรา อาหาร การจัดมหรสพ เช่น ดนตรี ภาพยนตร์ ในนามของผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง การทำสัญญากู้เงินไว้ล่วงหน้า หรือการจ่ายเช็ค เป็นเงินจำนวนหนึ่งให้ไว้แก่ห้วคะแนน หรือชาวบ้านเพื่อนำไปปรับเงิน เมื่อได้รับเลือกตั้งแล้ว รวมทั้งการให้คำมั่นสัญญาแก่ผู้เลือกตั้งต่างๆที่ทำอย่างเป็นกิจจะลักษณะอาจเนื่องมาจากการซื้อวิธีแรกไม่ได้ผล เพราะกำนัน ผู้ใหญ่บ้านไม่ให้ความร่วมมือ จึงเป็นเรื่องที่ผู้สมัครจะติดต่อกับประชาชนเอง ซึ่งเป็นไปตามความสมัครใจของแต่ละคน แต่โดยทั่วไป นอกจากกรณีดังกล่าวมาแล้ว ผู้สมัครส่วนใหญ่จะซื้อคะแนนเสียงโดยผ่านห้วคะแนนระดับอำเภอซึ่งจะเป็นผู้มีชื่อเสียง และมีประสบการณ์ผ่านการเลือกตั้งมาก่อนแล้ว เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาจังหวัด หรือห้วคะแนนอาชีพ ห้วคะแนนเหล่านี้จะมีบัญชีรายชื่อ หน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วย และรายชื่อจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ว่าหน่วยใดมีจำนวนเท่าใด ซึ่งรวบรวมมาจากห้วคะแนนระดับตำบลและห้วคะแนนระดับหมู่บ้าน ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 12 คน มีความเห็นตรงกันและเห็นด้วยในประเด็นการซื้อเสียงโดยให้อามิสสินจ้าง เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “คนรู้จักบอกให้ช่วยเลือกเขาหน่อย เขาสัญญาจะสร้างถนนในซอยบ้านเรา หากไม่ช่วยก็หาว่าเป็นคนขวางโลก ไม่อยากให้อำเภอบ้านพัฒนา”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “เมื่อวานเขาบุบหมู(ฆ่าหมู)ทำลาบกินกัน แต่ผู้แทนเขาไม่มาหรรอก คนเลี้ยงลาบบอกว่า หมูของผู้แทน ช่วยกันเลือกเบอร์นี้หน่อย”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “เขาเอาเงินมาให้ บอกให้เลือกชาวบ้าน เขายังมีความคิดในลักษณะที่เป็นบุญคุณอยู่ เมื่อเขาให้ ก็ต้องตอบแทนเขา ไม่อย่างนั้นจะเป็นการกระทบถึงจิตใจผู้รับ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “มีคนเอาวัวมาให้ตัวหนึ่งก่อนเลือกตั้ง บอกว่าช่วยบอกชาวบ้านมาช่วยกันฆ่าวัว แล้วมาทำลาบกินกัน บอกว่าผู้สมัครเบอร์นั้น ให้มาอย่าลืมสนับสนุนเขาด้วย”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 10 มีความเห็นว่า “บางครั้งโทรศัพท์มาบอกว่าจะเอาของใช้ในครัวเรือนมาให้ แต่ก็ไม่เห็นมา(หมายถึงผู้สมัคร) ฝากคนรู้จักเอามาให้ เขาก็บอกว่าช่วยหน่อยนะ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 14 มีความเห็นว่า “ชุมชนผม ส่วนมากจะโทรศัพท์ เพราะไม่มีใครรู้ ก็บอกให้ช่วยหน่อย อยากรู้ได้อะไร ก็เสนอขึ้นมา ถ้าสอบผ่าน ก็จะช่วย ผมก็รับปากไปยังั้นแหละ หลังเลือกตั้งยังไม่เคยเห็นหน้าผู้แทนเลย”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย พบว่าการให้อามิสสินจ้าง และคำสัญญาต่างๆเป็นรูปแบบการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่อาศัยการซื้อคะแนนเสียงเพื่อการได้มาซึ่งคะแนนเสียง และชัยชนะในการเลือกตั้ง

2.1.7 รูปแบบการซื้อบัตรประชาชน

การซื้อบัตรประจำตัวประชาชน การซื้อคะแนนเสียงเลือกตั้งบางครั้งจะเกี่ยวข้องกับ การซื้อบัตรประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพราะผู้สมัครบางรายที่ต้องการหลักประกันว่า ผู้เลือกตั้งจะต้องลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ตนไม่ลงให้คู่แข่ง

วิธีการที่ใช้ซื้อบัตรประชาชนนั้นงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยพบว่า การซื้อบัตรประชาชนของผู้เลือกตั้ง แบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1) การซื้อบัตรประชาชนเพื่อเก็บไว้ไม่ให้คนไปลงคะแนนเสียง โดยผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้วิธีนี้ จะดูว่าพื้นที่ใดในเขตเลือกตั้งที่ลงสมัครนั้น เป็นพื้นที่ที่คู่แข่งมีคะแนนเสียงหนาแน่นกว่าตน และคิดว่าประชาชนจะไม่ไปลงคะแนนเสียงให้แก่ตนเองอย่างแน่นอนจึงทำการกว้านซื้อบัตรประชาชนในพื้นที่นั้น เพื่อไม่ให้คนไปลงคะแนนเสียงได้ และจะทำให้คู่แข่งไม่ได้รับคะแนนเสียงในพื้นที่นั้นด้วย ผู้สมัครที่ใช้วิธีนี้หวังว่าในพื้นที่อื่น ๆ ที่มีคะแนนเสียงสนับสนุนตน ประชาชนจะไปลงคะแนนเสียงให้ตน แต่ในพื้นที่ที่คะแนนเสียงเป็นรองคู่แข่ง ก็จะใช้วิธีซื้อบัตรประชาชนเก็บไว้เพื่อตัดคะแนนเสียงคู่แข่ง แล้วในที่สุดตนก็จะมีคะแนนเสียงชนะคู่แข่งในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 12 คนมีความเห็นตรงกัน ในประเด็นเรื่องการซื้อบัตรประชาชนเพื่อเก็บไว้ เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “เขามาขอซื้อบัตรประชาชนของผมใบละ 300 บาท บอกว่าถ้าเบอร์... ได้คะแนนเสียงมากเขาจะเอาบัตรมาคืน แล้วให้เงินอีก 200 บาท

รวมเป็น 500 บาท ขอให้ผมช่วยเลือก ผมก็ต้องเอาไว้ก่อนนะพี่ เงิน 300 บาท หาได้ง่ายที่ไหน ทำงานมาทั้งวันได้แค่ 100 เดียวเอง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “เอาเงินฝากห้วคะแนนมาให้บอกว่าอย่าไปเลือกตั้งนะ เราถามว่าทำไม เขาบอกว่าไม่ต้องถาม เอาเงินไปแล้วขอข้อมบัตรไว้ก่อน เลือกตั้งเสร็จแล้วจะคืนให้ ก็ต้องเอา ตอนนั้นพูดตรงๆ ไม่มีเงินติดตัวใช้จ่ายเลย”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 10 มีความเห็นว่า “ขามาขอซื้อบัตรประชาชนผมใบละ 300 บาท บอกว่าถ้าเบอร์... ได้เขาจะเอาบัตรมาคืน แล้วให้เงินอีก ขอให้ผมช่วยเลือก ต้องเอาไว้ก่อนนะพี่ เงิน 300 บาท หาได้ง่ายที่ไหน ทำงานมาทั้งวันได้แค่ร้อยเดียวเอง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “อันนี้ผมไม่รู้และเห็นกับตานะ ลูกบ้านเขามาบอกว่าห้วคะแนนของผู้สมัครพรรค..... มาขอซื้อบัตรจากชาวบ้านบางคนก็ให้ บางคนก็ยังไม่กล้าๆกลัวๆ พอเขาควักเงินจ่ายให้เห็น เงินคงเยอะก็ต้องยอมขายให้เขา คือเหมือนกับว่าเขาขอเช่าบัตรชั่วคราวนะ เพื่อตัดคะแนนคู่แข่งมั้ง”

ในส่วนของผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 ถึงรายที่ 3 มีความเห็นสอดคล้องกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “ซื้อบัตรประชาชนเก็บไว้ไม่ให้คนไปลงคะแนน เมื่อก่อนเคยมี แต่เดี๋ยวนี้ ชาวบ้านเขากลัวเสียสิทธิทางการเมือง การซื้อบัตรมักไม่ค่อยนิยมกันแล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 มีความเห็นว่า “บัตรประชาชนเวลาเลือกตั้งบางคนก็บอกว่าหาขาย มันก็น่าสงสัยเหมือนกันว่าจะมีการซื้อหรือไม่”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “การซื้อบัตรประชาชนเคยมีห้วคะแนนมาซื้อกับผมนี้แหละ บอกว่าช่วยผู้แทนเขาหน่อย”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องการซื้อบัตรประชาชนเพื่อเก็บไว้เพื่อไม่ให้ไปลงคะแนน เป็นการตัดคะแนนคู่แข่งกัน ซึ่งเป็นวิธีการที่เคยใช้ได้ผลมาแล้ว

2) การซื้อบัตรประชาชนเพื่อให้บุคคลอื่น ซึ่งมีเจ้าของบัตรประชาชนไปลงคะแนนเสีย ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้วิธีการนี้จะทุ่มเงินมหาศาลกว่าซื้อบัตรประชาชนจากบุคคลที่คิดว่าจะไม่ไปลงคะแนนเสีย หรือจะไปลงคะแนนเสียให้คู่ต่อสู้เมื่อได้บัตรประชาชนมาแล้ว ก็จะให้พรรคพวกของตนนำบัตรประชาชนของผู้คนที่ซื้อมานั้นไปลงคะแนนเสียวันเลือกตั้งด้วย ซึ่งวิธีการนี้จะสำเร็จด้วยดีต้องอาศัยความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งด้วย วิธีการนี้ถ้าสำเร็จผู้สมัครได้รับคะแนนเสียงที่สร้างขึ้นมากด้วยการทุจริตมากพอ ก็จะทำให้ผู้สมัครได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เช่นกัน

ผู้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “เขา(หัวคะแนน)มาหาตอน 4 ทุ่ม ขอยืมบัตรประชาชน แล้วจ่ายเงินให้ 500 บาท บอกว่า ประกาศผลเลือกตั้งเสร็จจะนำมาคืนให้ ผมก็ถามว่าจะเอาไปทำอะไร เขาบอกว่าขอให้ช่วยเดอะมิวธีอยู่แล้ว ก็ให้เขาไปได้เงินตั้ง 500 บาท เอาไว้ก่อนแต่ผมก็ไม่ได้ไปเลือกนะ”

ผู้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “ไม่รู้เขาทำกันยังไง เอาบัตรประชาชนเราไป แต่เขาก็ได้คะแนนเสียงเยอะนะ เราก็ไม่ได้ไปลงให้เขาหรอก เขาจ้างให้เฝ้าบ้านนะ”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 13 มีความเห็นว่า “เจ้าหน้าที่ ที่คุมการเลือกตั้งนั้นแหละตัวดี บางทีเรา (ผู้ให้สัมภาษณ์) ไปยื่นดูใกล้ๆก็ไล่หนี กลัวว่าจะไปเห็นความลับอะไรหรือเปล่า บางครั้งเห็นคนมาแค่คนสองคน แต่เจ้าหน้าที่สองคนก็หน้าก้มตาเขียนข้อมูลในบัญชี มีบัตรกองอยู่เต็มตะกร้า ก็สงสัยเหมือนกันว่า มันมีอะไรผิดปกติไหม เพราะผู้ไปลงคะแนนเขาจะยื่นบัตรประชาชนให้ เจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่ก็จะกรอกข้อมูลในบัตรลงในบัญชี และยื่นบัตรเลือกตั้งให้ชาวบ้านเพื่อไปยังคูหาลงคะแนน แต่มันนั่งกรอกข้อมูลบัตรเยอะแยะอย่างนี้ มันอะไรกันแน่”

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลตรงกัน ในประเด็นการซื้อบัตร เพื่อให้บุคคลอื่นลงคะแนนแทน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “มีจริงครับ การซื้อบัตรผม โคนมากับตัวเอง แต่ผมไม่ขาย เรื่องอะไรศักดิ์ศรีเรามี ไม่ใช่ขายนะที่จะให้ใครมาจูงมูกรเราได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “พบพระ เมื่อก่อนซื้อ 100 บาท เดี่ยวนี้เพิ่มเป็น 500 บาท จนถึงหลัก 1,000 บาท แล้ว คงเพิ่มขึ้นอีก เพราะชาวบ้านเห็นแก่เงิน ผู้สมัครก็เห็นแก่ได้ ไม่คำนึงถึงผลเสียของระบอบประชาธิปไตยเลย”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “ชาวบ้านที่ขายบัตรประชาชนให้หัวคะแนนของผู้สมัคร ผมว่าเขาไม่มีความรับผิดชอบนะ เห็นแก่เงินเล็กน้อย ได้คนไม่ดีเข้ามาบริหารบ้านเมือง ผลสะท้อนมันก็กระทบกับชาวบ้านโดยตรงนั่นแหละ”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัยในเรื่องการซื้อเสียงทางตรง ไม่ว่าจะเป็นการซื้อเสียงจาก กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวคะแนน อามิสสินจ้าง คำนันสัญญา การซื้อบัตรประจำตัวประชาชน เป็นการจูงใจให้ผู้ถูกซื้อเสียงหรือผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งสิ้น

2.2 วิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

2.2.1 ข้อเท็จจริงในเรื่องวิธีการซื้อเสียงและขั้นตอนในการซื้อเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

วิธีการใช้ช่องทางการซื้อเสียงมีหลายช่องทาง ทั้งการจ่ายเงินผ่านหัวคะแนน การบริจาคเงินผ่านสถาบันทางศาสนา เช่น วัด การบริจาคเงินให้โรงเรียน การแจกทุนการศึกษา การแจกบัตรเติมเงินโทรศัพท์ สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ได้ พอสังเขป ดังนี้

1) ช่องทางการซื้อเสียง วิธีการซื้อเสียงโดยผ่านหัวคะแนนแล้วให้หัวคะแนนกระจายเงิน ไปให้กับญาติ หรือบุคคลที่รู้จักกับหัวคะแนน เพื่อเลือกผู้สมัคร ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ส่วนใหญ่หัวคะแนนจะเลือกคนที่มีญาติพี่น้อง เพื่อประโยชน์ในการชักจูงให้มาลงคะแนนให้ตน

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “สังคมในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ส่วนใหญ่จะรู้จักกันหมด ตั้งแต่บ้านเหนียนบ้านใต้ ทำให้ง่ายต่อการที่ผู้สมัครจะใช้ช่องทางให้หัวคะแนนที่มีญาติหรือเพื่อนฝูงเยอะ มาช่วยกันลงคะแนนให้กับผู้สมัครได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “การบริจาคเงินสร้างศาลาการเปรียญ หรือสร้างโบสถ์วิหาร เช่นกันผู้สมัครบางรายจะมอบเงินผ่าน สจ. หรือผ่านหัวคะแนน โดยนำเงินมาให้ เจ้าอาวาส หรือผู้สูงอายุ จะมาในวันประชุม”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “บางทีการบริจาคเงินให้กับวัดถ้าคนมีจิตกุศลจริงๆเขาจะทำการสม่าเสมอและต่อเนื่อง แต่ผู้สมัครบางรายนำเงินมาให้เฉพาะช่วงฤดูกาลเลือกตั้งเท่านั้นส่อเจตนาซื้อเสียงทางอ้อมมากกว่า แต่ชาวบ้านผู้สูงอายุเขาก็ชอบนะ บอกว่าผู้แทนคนนี้ใจดี ใจบุญใจกุศลต้องเลือกเขา”

ตามความคิดของผู้วิจัยเห็นว่า การหาเสียง โดยวิธีแบบนี้มีให้เห็นมานานแล้ว เป็นวิธีที่เข้าถึงจิตใจชาวบ้านมากที่สุด

การแจกทุนการศึกษา ตามหลักแล้วการแจกทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียน เข้ามักจะให้กันตอนกลางวัน เช่นวันครู หรือวันเด็ก

โดยผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า “มีการแจกทุนให้เด็กตอนกลางคืนประมาณ 2 ทุ่ม ทีมผู้สมัครจะมาเคาะประตูบ้านตามที่หัวคะแนนคัดเลือกไว้ แล้วเอาเงินไปให้ผู้ปกครองแล้วบอกว่าเพื่อเป็นทุนการศึกษาแก่ลูกของเขา เขาต้องรับไว้เป็นธรรมดาเงินใครก็อยากได้ ยิ่งผู้มีฐานะยากจนอยู่แล้ว เงินจำนวน 1,000 บาท ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญกับชีวิตครอบครัวเขามากที่สุดทีเดียว”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “มันมีหลายช่องทางแล้วแต่ มุมมองของแต่ละคน ผมคิดว่า สส.บางคนเขาก็มีจิตวิทยาดีนะ อะไรที่ชาวบ้านนับถือศรัทธา เช่นวัด เขาก็จะเข้าหา เด็กนักเรียนที่ยากจน ก็ช่วยเหลือ ก็มันเป็นจุดค้อยของสังคมบ้านพบพระ ที่เขา (ผู้สมัคร สส.)อาศัยช่องในการดำเนินการซื้อเสียงที่แนบเนียนมากกว่า”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย พบว่าในเรื่องช่องทางการซื้อเสียงมีหลายช่องทาง ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะอาศัยสถานการณ์เลือกจังหวะและโอกาส ในการใช้ช่องทางเหล่านี้เอื้อประโยชน์ต่อการซื้อเสียงเลือกตั้งเมื่อมีโอกาส

2) สื่อที่ใช้ในการซื้อเสียง

(1) วิธีการใช้เงินเขามีวิธีใช้ในการซื้อเสียงอย่างไร เงินถือว่าเป็นบทบาทสำคัญที่สุดในช่วงการเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ที่ผ่านมามีการแจกเงินหลากหลายรูปแบบ เช่น การโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารของหัวคะแนน แต่ส่วนมากจะให้ผ่านคนสนิทของผู้สมัคร แล้วนำมามอบให้กับหัวคะแนนอีกที

จากการสัมภาษณ์ เมื่อผู้วิจัยสอบถามว่า เขามีวิธีการใช้เงินอย่างไร และเงินมีบทบาทต่อการเลือกตั้งอย่างไร ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ ให้ข้อมูลสรุปได้ตรงกันหลายประเด็น เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “มีสโลงไม่ใช้เงินซื้อเสียงจ้างให้อีก 100 ปี ก็ไม่ได้เป็นผู้แทน ผู้สมัครที่เข้ามาหาเสียงในเทศบาลตำบลพบพระ ทุกคนตั้งแต่เริ่มมีผู้แทน ใช้เงินกันทั้งนั้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “ผมคิดว่าเงินมีบทบาทมากอยู่แล้ว ผู้สมัคร สส.ทุกคนที่มาหาเสียงในเทศบาลตำบลพบพระ คนใดไม่ใช้เงิน มาแบบมือเปล่า ผมกล้าทำได้เลยว่าไม่ได้รับเลือกแน่นอน ที่เห็นส่วนใหญ่ไม่แจกเงินทางตรงก็ทางอ้อม แต่จะแจกเงินผ่านหัวคะแนน หัวคะแนนก็นำไปให้กับชาวบ้านอีกที เป็นเงินสดที่ใครเห็นก็ต้องการ จะมากจะน้อยก็แล้วแต่ความสนิทสนม”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “เงินถ้าเขาให้ก็ต้องเอาไว้ก่อน เพราะทุกวันนี้ค่าใช้จ่ายทั้งหลายเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องใช้เงินทั้งนั้น ถ้าไม่มีเงินก็ไมรู้จะทำงานไปทำไม”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “ผู้แทนหรือ สส.คนไหน จีเหนียวไม่ให้เงิน เราก็ไม่เลือก คนไหนใจถึงจ่ายไม่อั้น แสดงว่าเขาใจถึง ไม่ต้องไปคู่อื่น”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 10 มีความเห็นว่า “รับเงินเขา(ผู้สมัคร)จริง แต่เขาให้คนอื่น(ห้วคะแนน)เอามาให้ซะ คือเขาให้ต้องเอาไว้ก่อนเพราะฐานะยากจน” และยอมรับว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามระบอบประชาธิปไตย และยังมีการแจกบัตรเติมเงิน โทรศัพท์ ในร้านแห่งหนึ่งในชุมชน โดยผู้สมัครเป็นเจ้าของร้านขายของชำ เมื่อชาวบ้านในเขตเทศบาลพบพระมาซื้อของ ก็ขอร้องให้เขาเลือกผู้สมัครคนนั้น แล้วมอบบัตรเติมเงินให้ ผู้มาซื้อสินค้าจำนวนบัตรละ 100 ถึง 300 บาท(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุ) และยังได้ข้อมูลอีกว่า มีกลุ่มการเมืองกลุ่มหนึ่งนำเงินไปให้ชาวบ้านในตอนกลางคืน ประมาณ 23 นาฬิกาขึ้นไปก่อนการเลือกตั้ง 3 วัน จำนวนคนละ 500 บาทและบอกจะนำมาให้อีกคนละ 500 บาท หลังจากประกาศผลการเลือกตั้ง และผู้ให้ข้อมูลยังบอกด้วยว่ามีการขู่จะงดจ่ายเงินยังชีพผู้สูงอายุหากไม่เลือกทีมผู้สมัครของตนเอง จึงจำเป็นต้องเลือก ผู้วิจัยสังเกตว่า เงินยังเป็นปัจจัยหลักที่ชาวบ้านต้องการ มากกว่าสิ่งของเครื่องใช้ เพราะเป็นสิ่งที่สามารถใช้ได้ผลกับการลงทุนที่ผู้สมัครกระทำ ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่งบอกว่า “ ถ้าคนสนิทหรือห้วคะแนนจะได้รับมาเป็นก้อน ประมาณ 4-5 หมื่นบาท ต่อครั้ง และผู้สมัครให้นำไปแจกจ่ายแก่ประชาชนในเขตเทศบาล”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องสื่อที่ใช้ในการซื้อเสียงพบว่าเงินมีบทบาทสำคัญในการเลือกตั้งทุกระดับระบบการเมืองไทย ดังนั้นความสำคัญของเงินในฐานะทรัพยากรแห่งอำนาจเป็นบริบทสำคัญของการเมืองการปกครองไทย

(2) ข้อเท็จจริงในเรื่องการมอบสิ่งของและวิธีการแจกสิ่งของ “สิ่งของ” ในที่นี้จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องใช้ในครัวเรือนที่ผู้สมัครมอบให้กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสตรี เช่น หม้อแกงใบใหญ่ กระทะ ซ้อน ส่วนของใช้ประกอบอาชีพก็จะมีจักรเย็บผ้า เศษผ้าเก่า ให้แม่บ้านเอามาเย็บติดกันเพื่อทำผ้าห่ม แต่ก็อยู่เฉพาะกลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มสตรีเท่านั้น ชาวบ้านพบพระส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับประโยชน์จากกลุ่มแม่บ้านเท่าที่ควร

ผู้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นสรุปได้ตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “เอาเครื่องใช้ครัวเรือนกับ

จักรเย็บผ้ามาให้ เหนื่อยต้องมานั่งทำงาน ขายก็ไม่ได้หาคนช่วยก็ไม่มี เพิ่มภาระให้แก่ชาวบ้านไม่รับก็หาว่าไม่ช่วยกัน” ผู้วิจัยคิดว่า สิ่งเหล่านี้เป็นดุลพินิจของชาวบ้านว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือไม่ การหวังผลทางการเมืองมีวิธีการหลากหลาย ต้องแยกแยะให้ถูก ผู้สมัครที่มีเจตนาดีก็มี ผู้ที่แอบแฝงซ่อนเร้นด้วยอุบายต่างๆที่ชาวบ้านติดตามไม่ทันก็มี ต้องคอยระวัง

การมอบสิ่งของเครื่องใช้ให้กับกลุ่มสตรี เป็นวิธีการซื้อเสียงที่ผู้ให้สัมภาษณ์ได้กล่าวถึงในการสัมภาษณ์มากที่สุด ถ้ามองในมิติด้านบวกผู้ได้รับมอบสิ่งของอาจพิจารณาว่า ผู้สมัครเป็นคนมีน้ำใจคอยช่วยเหลือชาวบ้าน แต่มิติทางค่านลบ หากวิเคราะห์ให้ดีแล้ว

จะเห็นว่าวิธีการเช่นนี้เป็นผลประโยชน์แอบแฝง หรือเป็นวาระซ่อนเร้น ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งใช้วิธีการทางจิตวิทยาในการเข้าถึงจิตใจประชาชนทางอ้อม แต่ผลโดยตรงต่อตัวผู้สมัครคือต้องการเข้าไปเป็น สส. นั่นเอง

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “ของใช้ที่เขาให้ส่วนมากจะฝากมากับ สจ. แล้วบอกผ่านว่าเป็นของ สส. คนนั้นคนนี้ ขอให้ช่วยเลือกเขา แล้วจะช่วยเหลือในเรื่องกลุ่มสตรีหรือกลุ่มแม่บ้านก็ให้ทำหนังสือขอมา บางครั้ง สส. ไม่มีเวลา งานเยอะ อันนี้เราเข้าใจ แต่บางที่ไม่เคยเห็นหน้า สส. เลย ส่วนมากจะดำเนินการผ่าน สจ. หรือหัวหน้าคะแนน”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 13 มีความเห็นว่า “ผมว่าคินะ สส. ที่มาแจกของ ชาวบ้านเขาชอบของฟรีอยู่แล้ว บางคนว่างจากการทำไร่นา ก็มาที่กลุ่มแม่บ้านหรือประธานชุมชน ช่วยกันเย็บผ้า ส่งเสริมให้ชาวบ้านเขามารวมกลุ่มพบปะพูดคุยกัน เป็นการและเปลี่ยนข้อมูลกัน ผลคิมันก็มีแต่ผลเสียที่ สส. เขาทำอาจจะเป็นเรื่องการซื้อเสียงคะแนนเสียงก็ได้ถ้าชาวบ้านได้ประโยชน์จากสิ่งที่ สส. ๑ ให้ นะ”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัยในเรื่องการมอบสิ่งของนั้นพบว่าเป็นวิธีการที่ใช้ในการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งทางหนึ่งที่สามารถที่จะใช้สิ่งของมาเป็นสื่อในการซื้อเสียงไม่ว่าจะเป็น เครื่องใช้ครัวเรือน จักรเย็บผ้า โดยผ่านหัวหน้าคะแนนตามแต่โอกาสและเวลาจะอำนวย

(3) ข้อเท็จจริงในเรื่องวิธีการนำเสนอโยบาย นโยบายการหาเสียงของผู้สมัครในพื้นที่เทศบาลตำบลพบพระ ที่ผ่านมายังไม่ได้รับความสนใจจากชาวบ้านมากนัก ส่วนใหญ่จะเน้นการแจกเงินทางลับมากกว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 12 คน มีความเห็นตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “ถึงแม้จะติดประกาศหรือเปิดเวทีแถลงนโยบายของผู้สมัคร สส. แต่ชาวบ้านเขาไปฟังก็มีได้สนใจมากกว่าการได้รับเงินที่หัวหน้าคะแนนแนบติดมาให้กับแผ่นรูปของผู้สมัคร รายละ 200 บาท แล้วยังบอกทิ้งท้ายอีกว่า ถ้าได้รับเลือกตั้งจะให้อีก 300 บาท รวมเป็น 500 บาท เท่านั้นชาวบ้านก็เฮโลเลือกเบอร์นั้นเพื่อลุ้นเอาเงินอีก 300 บาท”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “ไม่ค่อยมีนะที่พบพระ เพราะชาวบ้านไม่ค่อยสนใจเท่าไร แต่ถ้าเอาเงินมาให้ถึงบ้านแบบนี้ต้องรับอยู่แล้ว”

และผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “ผมว่านโยบายไม่สำคัญกับการเดินเข้าหาชาวบ้านให้เขาเห็นหน้าเห็นตา ยกมือไหว้ทักทายชาวบ้านแสดงความมีไมตรี เป็นสิ่งที่ผูกใจชาวบ้านมากกว่านโยบายเสียอีก”

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์พบว่า การเสนอแนวนโยบายยังมีได้ เป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบล พบพระแต่ประการใด รวมทั้งการเสนอแนวนโยบายก็มีได้เป็นตัวเชื่อมแนวคิดระหว่างผู้สมัครกับ ชาวบ้านมากนัก คูการเมืองของ สหรัฐอเมริกา ในช่วงที่ผู้สมัครประธานาธิบดีหาเสียงเขาจะเน้น นโยบายที่ดึงดูดคะแนนเสียงมากกว่าการแจกเงินเหมือนบ้านเรา ถ้าผู้สมัครคนไหนมีนโยบายไม่ ชัดเจน ไม่เป็นประโยชน์ประชาชนเขาก็จะไม่เลือก

การคิดป้ายประกาศเพื่อเสนอแนวนโยบายของผู้สมัคร จากข้อมูลที่ได้รับพบว่า ยังไม่มีการกำหนดพื้นที่ติดป้ายประกาศให้เป็นที่ที่เป็นทาง มีการติดป้ายตามรั้วบ้านของ ชาวบ้าน สอบถามประชากรวิจัยเรื่องการหาเสียงและแนวนโยบายของผู้สมัคร ชาวบ้านพบว่า ประชาชน ต้องการเห็นความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเหมือนกัน

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 13 คน มีความเห็นสรุปได้ตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “ส่วนราชการ หรือ กกต.ควร กำหนดบริเวณหรือพื้นที่ ให้ผู้สมัครติดป้ายประกาศเป็นที่ที่เป็นทาง เพื่อให้ดูเป็นระเบียบเรียบร้อย และสะดวกในการทำความสะอาด หาเสียงแต่ละครั้งขยะเทศบาลตำบลพบพระ เกลื่อนเมือง อย่างนี้ ใช้ไม่ได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 5 มีความเห็นว่า “อำเภอหรือเทศบาลต้องจัด สถานที่ให้ ผู้สมัครหรือหัวคะแนนเพื่อเอาป้ายหาเสียงไปติด จัดไว้ที่เดียวก็พอ ชาวบ้านอยากดูก็ไป ดูได้ อย่าให้เลอะเทอะ จะได้ดูสะอาดและเป็นระเบียบ เหมือนกับที่เขาจัดวางพวงมาลาในวัน ปิยะมหาราช ตามหน้าอำเภอนั้นแหละ”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัยในเรื่องสื่อที่ใช้ ในการซื้อเสียงพบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถที่จะใช้สื่อในการซื้อเสียงไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอ แนวนโยบาย โดยผ่านหัวคะแนน ตามแต่โอกาสจะอำนวย

3) ข้อเท็จจริงในเรื่องวิธีการใช้คนในการซื้อเสียง (คนกลาง/
หัวคะแนน)

(1) บทบาทของคนกลางในการซื้อเสียง

คนในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึงสื่อคนที่ทำหน้าที่เป็นคนกลางและ หัวคะแนน เป็นผู้มีหน้าที่รับใช้ผู้สมัคร เป็นธุระให้ทุกเรื่อง ไม่ว่าจะจัดหาคนมาลงคะแนน การแจกเงิน สิ่งของให้กับประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนน

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 14 มีความเห็นว่า “หวัคะแนนมาบอกให้ช่วยกันเลือกผู้สมัครเบอร์... บอกว่าเขาเป็นคนดี ช่วยเหลือบ้านเราทุกเรื่อง มีเรื่องเดือดร้อนอะไรก็เข้าหาเขาก็เลือกด้วยความเกรงใจ”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 15 มีความเห็นว่า “สส.ทุกคนต้องอาศัยผู้ช่วยหรือคนกลางในหมู่บ้าน เทศบาลพบพระ เราก็เหมือนกัน ถ้าไม่มีคนกลางหรือหวัคะแนนผมว่ายากมากที่จะ สส.จะได้คะแนน เพราะมันต้องแข่งขันกันกับผู้สมัครคนอื่น คนเหล่านี้ผมถือว่าสำคัญต่อเขา(สส.)มาก”

ลักษณะนี้เห็นได้ชัดว่าระบบอุปถัมภ์ยังคงมีอยู่มากในสังคมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ การรู้จักบุญคุณ การตอบแทนกันในลักษณะที่เกื้อกูลกัน ยังคงมีอยู่ตราบไคที่ประชาชนในตำบลพบพระ ยังไม่เข้าใจระบอบประชาธิปไตย ในการได้ซึ่งอำนาจ จากการเลือกตั้ง ที่บริสุทธิ์ปราศจากการซื้อเสียงแล้ว ความก้าวหน้าในระบอบประชาธิปไตยแทบจะก้าวไปข้างหน้าช้ามาก

คนกลางในที่นี้มีหลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน ผู้อาวุโสในสังคม เป็นบุคคลที่ชาวบ้านรู้จักและเคารพนับถือ เมื่อคนกลางเหล่านี้ ชี้นำหรือแนะนำให้ชาวบ้านเลือกผู้สมัครรายใด ชาวบ้านก็จะคล้อยตามความเห็นของคนกลางเหล่านี้ แม้จะไม่มีเงินซื้อเสียงแต่คนกลางเหล่านี้ก็สามารถมีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งในแต่ละครั้งได้มากที่สุดทีเดียว

ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 6 คน มีความเห็นสอดคล้องกัน ในหลายประเด็น เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “ในช่วงการเลือกตั้งไม่ต้องไปคู่ว่าเบอร์ไหนเป็นใคร มีคนมาบอกให้ถึงบ้าน เขาบริการและคอยประสานให้อยู่แล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “เลือกตั้งแต่ละครั้งคนกลางจะคอยประสานงานให้ผู้สมัครกับชาวบ้านให้สัมพันธ์กันมิให้เห็นกันบ่อยครั้ง”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 14 มีความเห็นว่า “คนกลางหรือผมว่าน่าจะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชนนะ ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ เราพวกนี้เขาจ้างอยู่แล้วว่า ผู้สมัครต้องมาหาเขาอยู่แล้ว”

(2) บทบาทของหัวคะแนนในการซื้อเสียง

การซื้อเสียงนอกจากจะกระทำโดยผ่านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ดังกล่าวแล้ว ยังมีการซื้อเสียงโดยผ่านหัวคะแนนอีก เพราะหัวคะแนนจะเป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างผู้สมัคร กับประชาชนผู้สิทธิลงคะแนน โดยการใช้จ่ายเงินและ ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมาเป็นปัจจัยในการซื้อเสียง

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “ถ้าเขา(หัวคะแนน)ไม่เอาเงินมาให้ล่ะก็ คราวหน้ามาหาเราก็ไม่ช่วย คนมันเคยช่วยเหลือกันอยู่มันต้องมาอยู่แล้ว”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 6 คน มีความเห็นสอดคล้องกัน เช่น ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “เมื่อรับเงินเขามาแล้วก็ต้องลงคะแนนให้เขา และหากคนมาช่วยลงคะแนนให้ มิฉะนั้นจะกลายเป็นคนอกตัญญู” ส่วนการอุปถัมภ์ค้ำจุนระหว่างหัวคะแนนกับผู้สมัคร ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 3 ราย บอกว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “การอุปถัมภ์ค้ำจุนกันนั้นพวกเราจะดูคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครมาพิจารณาว่าพร้อมแค่ไหน ที่อาสาช่วยเหลือชาวบ้าน โดยเฉพาะทางสังคมและเงินทอง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “สส. ถ้าไม่มีหัวคะแนน จ้างก็ไม่ได้คะแนนเสียงเพราะว่า ไม่มีคนเชียร์ หัวคะแนนบ้านเราบางคนก็ทำตัวเป็นนักเลง เทียว ไล่ขู่ชาวบ้าน สส. ก็ต้องซื้อหัวคะแนนพวกนั้นแหละให้เป็นเกราะกำบังแทนเขา ผมว่ามันซักจะไปกันใหญ่แล้ว”

และผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “มีเยอะครับ หัวคะแนนในเทศบาลพบพระ กำนัน ผู้ใหญ่ ประธานชุมชน ผมว่าเป็นหัวคะแนนแอบแฝง คือไม่เปิดเผยเท่านั้นเอง รับเงินกันทุกคน ผมกล้าทำได้เลยเลือกตั้งทุกครั้ง ดิ้นกันเข้าหาผู้สมัครเหมือนกับอีแร้งหิวโซ”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องคนกลางและหัวคะแนน พบว่าบุคคลเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ในลักษณะเป็นผู้อุปถัมภ์และผู้ได้อุปถัมภ์ต่อกัน โดยใช้จ่ายเงินเป็นสื่อสัมพันธ์ เพราะฉะนั้นเมื่อหัวคะแนน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ซึ่งเป็นหัวคะแนนของผู้สมัครชักจูงชี้แนะให้ปฏิบัติภารกิจโดยอ้อมกระทำได้โดยใช้จ่ายเงินเป็นสื่อ

ตอนที่ 3 ผลการซื้อเสียงเลือกตั้งที่มีต่อการเมืองในเขตเทศบาลตำบลพบพระจังหวัดตาก

3.1 ผลต่อการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย จากผลการวิจัย

ที่ค้นพบ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ประชากรกลุ่มวิจัยบางรายยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยเท่าที่ควร สรุปจากประเด็นคำถามที่สัมภาษณ์ได้ดังนี้

3.1.1 ข้อเท็จจริงในเรื่องความรู้และความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยของ

ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ในเรื่องการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ การเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยต้องเป็นการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์เที่ยงธรรมปราศจากการซื้อเสียง ประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่เน้นการยอมรับสิทธิเสรีภาพของประชาชนและเป็นการปกครองที่ชอบธรรม การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงแทนที่จะไปด้วยจิตสำนึกในความเป็นประชาธิปไตย ส่วนใหญ่ไปเพราะถูกชักจูงจากผู้สมัครหรือหัวหน้าคะแนนมากกว่า

ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 9 คน มีความเห็นสอดคล้องกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “การให้ผลตอบแทนในรูปแบบต่างๆ ถ้าชาวบ้านปฏิเสธเสีย ผู้ซื้อเสียงก็คงจะไม่กระทำอีก มันเห็นได้ชัดว่า ประชาธิปไตยที่แท้จริงในเรื่องการเลือกตั้งต้องปราศจากการซื้อเสียงแต่ชาวบ้านเขายังไม่เข้าใจ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 มีความเห็นว่า “ประชาชนต้องมีความตระหนักรับผิดชอบว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่ประชาชนปกครองตนเองร่วมกัน โดยถือว่าอำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศนั้นเป็นของประชาชนร่วมกัน และประชาชนมีสิทธิเสรีภาพมีความเสมอภาคกันในอัตราสูงก็จะเป็นผลดีต่อประชาชนเอง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “ต้องให้ความรู้กับชาวบ้าน ในเรื่องประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง เรียกประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้านบ่อยๆ ให้เขากระจายข่าวให้ชาวบ้านทราบ เน้นเรื่องการซื้อสิทธิขายเสียงให้มาก ถ้าทำไฉนผมว่า เทศบาลตำบลพบพระ เราคงจะมีการซื้อเสียงน้อยลง ถ้าผู้แทนไม่หน้าด้านคั้นทุรังแจกเงินนะ”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์อีกส่วน มีความเห็นตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “ประชาธิปไตยมันต้องฝังอยู่ในจิตใจของชาวบ้าน สิทธิและหน้าที่ของเขาต้องมีผลต่อเขาโดยตรง ผู้ใดเมื่อนักการเมืองจะมาชี้หน้าไม่ได้ เพราะการซื้อเสียงก็ถือเป็นการทำลายประชาธิปไตยนั่นเอง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “ลองถามชาวบ้านดูซิว่า สิทธิและเสรีภาพที่เขาเรียกร้องมันคืออะไร โดยเฉพาะประชาธิปไตยที่พูดกัน การเลือกตั้งก็เป็นส่วนหนึ่ง

ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการสรรหาบุคคลหรือผู้สมัครที่จะมาเป็นตัวแทนที่น้องชาวบ้าน แต่ถ้าการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ไม่บริสุทธิ์เสียแล้ว ประชาธิปไตยจะสมบูรณ์หรือไม่ ชาวบ้านจะคัดค้านหรือต่อต้านการเลือกตั้งที่ไม่บริสุทธิ์หรือไม่ มันเป็นคำถามที่ชาวบ้านต้องตอบว่าเขาเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตยได้มากน้อยเพียงใด”

และผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “ผู้สมัครชื่อเสียง ชาวบ้านรับเงินจากผู้สมัคร ถ้ายังเป็นลักษณะนี้อยู่ แสดงว่าประชาชนยังไม่เข้าใจระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ ตามความคิดของผมนะ”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัยพบว่า การที่จะมีการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยได้นั้น ประชาชนจะต้องมีความคิด ความเชื่อ และทัศนคติที่สอดคล้องกับหลักการสำคัญของประชาธิปไตย ที่เรียกว่าต้องมีจิตวิญญาณประชาธิปไตย อันได้แก่ การมีเหตุผล การเคารพซึ่งกันและกัน การอดกลั้นในความแตกต่าง การตกลงกันอย่างสันติวิธี การมีส่วนร่วมทางการเมือง การตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ แต่จากผลการศึกษาวิจัยนี้ ประชาชนในเขตเทศบาลยังขาดสิ่งเหล่านี้อยู่มาก การชื่อเสียงในภาพรวมยังคงจะมีอยู่ต่อไป ความตระหนักในเรื่องประชาธิปไตยยังไม่อยู่ในจิตสำนึกของประชาชนเท่าที่ควรซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีในเรื่องประชาธิปไตยในเรื่องการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

3.1.2 ข้อเท็จจริงในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต

เทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก จากผลการวิจัยที่ค้นพบโดยเฉพาะการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ที่ผ่านมา ประชาชนยังให้ความสนใจในเรื่องนี้น้อย ยังห่วงเรื่องการครองชีพ การทำมาหากิน เรื่องปากเรื่องท้องมากกว่าการเมือง เพราะคิดว่าการเมืองไม่ใช่วิถีชีวิตของเขาทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งฉวยโอกาสจากความไม่สนใจการเมืองหรือการขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน มาเป็นเหตุให้ทำการทุจริตคดโกงด้วยวิธีการต่างๆ รวมทั้งการเข้าสู่อำนาจที่ไม่ชอบธรรมด้วย

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 12 คน เห็นด้วยในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “ถ้าประชาชนปรับความคิดในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยถือว่าการเมืองเป็นเรื่องที่ประชาชนทุกคนจะต้องให้ความสนใจ ใส่ใจ และตระหนักถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกมิติของการเมือง และประชาชนต้องเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกรูปแบบ ตามสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนพึงมี และไม่สนับสนุนการชื่อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่ว่ากรณีใดๆ สร้างมิติใหม่ให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม

คะแนนเสียงทุกคะแนนต้องมาจากการเลือกที่บริสุทธิ์ของประชาชนเท่านั้น หากกระทำได้นี้ การซื้อเสียงก็อาจจะหมดไปจากระบบการเมืองไทยได้เช่นกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 มีความเห็นว่า “ในเขตเทศบาลพบพระ จะมีคนของผู้สมัครที่เขาวางตัวไว้ ในเรื่องประชาธิปไตย ผมว่ามันเป็นสิ่งที่เขาคาดไม่ถึงมากกว่า เพราะผลเสียของการซื้อเสียงมันเกิดอยู่แล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 10 มีความเห็นว่า “คนพบพระ เดี่ยวนี้ มีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น เห็นได้จากการประชุมตามวัด โรงเรียน มีผู้เข้าร่วมประชุมมากกว่าแต่ก่อน เพราะเขาเห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องที่เขาต้องรับรู้เพราะมันส่งผลกระทบต่อเขาโดยตรง”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 2 คน มีความเห็นตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 14 มีความเห็นว่า “การเมืองเป็นเรื่องของผู้มีอำนาจ แต่ชาวบ้านอย่างเราก็ยังใช้สิทธิในความเป็นพลเมืองอย่างเต็มที่ มีส่วนร่วมทุกครั้งครับ ถ้ามีการประชุมชี้แจงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเมืองหรือเรื่องของชาวบ้าน เวลามีปัญหาอะไรเราก็จะได้ซักถาม เพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น ผมว่าเป็นสิ่งที่ดี การเมืองในระบอบประชาธิปไตยจะสมบูรณ์ ชาวบ้านต้องมีส่วนร่วมมากขึ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 15 ให้สัมภาษณ์ว่า “ไม่ค่อยได้ไปเท่าไร ไหนจะงานไร งานสวน ให้เป็นหน้าที่ของผู้นำมากกว่า เขาว่าอย่างไร ก็อย่างนั้น เราชาวบ้านเป็นผู้ตามอยู่แล้ว”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย พบว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ยังขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองเห็นได้จากการไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย ขาดการประชุมบ่อยครั้ง

3.1.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจนักรบการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก จากการสัมภาษณ์ได้ข้อมูลที่เป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 11 คน เห็นด้วย เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “ไม่เห็นมีระบบตรวจสอบที่มีคุณภาพ และประสิทธิภาพประชาชนยังเห็นว่านักรบเมืองที่เขาเลือกเข้าไปเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอยู่แล้ว อีกอย่างยังเห็นว่าการบริหารนโยบายยังเป็นเรื่องของนักรบเมือง ประชาชนไม่กล้าที่จะเข้าไปทำการตรวจสอบหรือใช้อำนาจถ่วงดุลแต่อย่างใด”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความรู้ในเรื่องสิทธิและอำนาจในการตรวจสอบการทำงานของนักรบเมืองให้ประชาชน

ได้ทราบ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ ถ้าปล่อยไว้หรือละเลยในเรื่องนี้ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันจะไม่มีทางหมดไปจากสังคมไทยอย่างแน่นอน”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “ตรวจสอบยาก เขา(สส.)ไม่ให้เราเข้าไปยุ่งเกี่ยวเรื่องการทำงานของเขาแล้วเราจะรู้ได้ยังไงว่า เขาทำงานดีหรือไม่ดี อย่างไร”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “อยากตรวจสอบเหมือนกัน บางครั้งเห็นนักการเมืองทำอะไรที่ไม่ถูกต้อง ชาวบ้านก็อยากคัดค้านและสอบถาม แต่ไม่รู้จะเริ่มอย่างไร ที่ไหน เกิดเราพูดไปคนเดียวก็เป็นหมาหัวเน่า หากว่าเป็นตัวถ่วงความเจริญอีก แล้วใครอยากจะแส่หาเรื่องใส่ตัวล่ะ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “อยู่เฉยๆดีกว่า เราเลือกเขาไปแล้วจะไปตรวจสอบอะไร ถ้าไม่จริง สมัยหน้าเราก็ไม่ต้องไปเลือกเขา แต่ถ้าชาวบ้านสามัคคีรวมตัวกัน การตรวจสอบก็น่าจะทำได้ แต่ส่วนมากไม่ค่อยมีผู้นำที่กล้าคิดในเรื่องนี้เท่าไร มันเข้าเนื้อนะอย่าเสียดีกว่า”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “ชาวบ้านขาดสิ่งเหล่านี้ คือ การตรวจสอบนักการเมือง ถ้าผู้นำชุมชนกล้านำพาชาวบ้านตรวจสอบการกระทำของนักการเมืองในเรื่องต่างๆ ผมรับรองได้ว่าประชาชนเป็นใหญ่แน่นอน แต่ที่ผ่านมามีการเลือกตั้ง ต่างคนก็ต่างทำมาหากินไม่ได้สนใจการบริหารบ้านเมืองเท่าไร ทำให้การตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจนักการเมืองไม่ค่อยได้ผล”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “มันเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ชาวบ้านเขาไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ อีกอย่างก็กลัวอิทธิพลของนักการเมือง เขาวางสายวางพวกไว้มาก ใครเคลื่อนไหวยังไง เขารู้หมด”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย พบว่า ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องประชาธิปไตย บทบาทของเงินกับการเลือกตั้ง ระบบอุปถัมภ์ ค่านิยมต่างๆ การขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการขาดการตรวจสอบถ่วงดุลการทำงานของนักการเมือง ล้วนเป็นภาพรวมของผลการวิจัยในปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของระบบการเมืองไทยในอนาคตได้

3.2 ผลของการใช้เงินซื้อเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาล

ตำบลพบพระ จังหวัดตาก

บทบาทของเงินกับการเลือกตั้งยังมีอิทธิต่อหัวคะแนนและผู้มีสิทธิลงคะแนน จะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งทุกครั้งเงินยังคงมีบทบาทสำคัญในการเลือกตั้ง และเงินยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ซื้อคะแนนเสียงของผู้สมัครผ่านหัวคะแนนและประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนน หากส่วนราชการและคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ทำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงบทบาทของเงิน ในเรื่องการซื้อเสียง ซึ่งให้ประชาชนเห็นถึงรูปแบบและวิธีการใช้เงินในการซื้อเสียง ในทุกรายละเอียดและกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้น ประชาชนย่อมจะมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของเงินกับการเลือกตั้งและการใช้เงินในการซื้อเสียง ย่อมจะถูกต่อต้านจากประชาชนได้

3.2.1 ข้อเท็จจริงในเรื่องการใช้เงินซื้อเสียงกับการก่อให้เกิดรายได้ในท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “การใช้เงินซื้อเสียงเป็นการสร้างค่านิยมที่ผิดให้กับชาวบ้าน ในลักษณะที่ว่าเงินไม่มากาไม่เป็น ถือเป็นความเสียหายต่อวัฒนธรรมทางการเมืองมาก”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 14 มีความเห็นว่า “เลือกตั้งทุกครั้งทำไมต้องใช้เงิน ทำไมไม่เสนอนโยบายให้ชาวบ้านได้รับรู้ และร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นักการเมืองตัวดีทำให้ชาวบ้านเสียนิสัย อยากได้แต่เงิน”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “กกต. ต้องประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านเขารู้ว่า นักการเมืองที่ใช้เงินซื้อเสียงมันเป็นคนไม่ดี มันทำลายชาติ อย่าไปเลือกมัน นี่ผมอยู่พบพระมาตั้งนาน ไม่เห็นมีการประชาสัมพันธ์เรื่องผลเสียของการซื้อเสียงเลย และเงินซื้อเสียงก็ไม่ใช่ว่าจะได้ในท้องถิ่นด้วย”

ผู้ให้สัมภาษณ์ รายที่ 7 มีความเห็นว่า “เงินซื้อเสียงจะเป็นรายได้ท้องถิ่นได้อย่างไร มันไม่ยั่งยืนหรอกเงินแบบนี้ ได้มาก็เอาไปกินเหล้าเลี้ยงกัน มันมีเฉพาะฤดูเลือกตั้ง ชาวบ้านเขาไม่สนใจหรอกให้มาเขาก็รับ ผู้สมัครคนไหนมีเงินมากก็ทุ่มเงินซื้อเสียงลงไปมาก เมื่อไม่ได้รับเลือก ต่อไปก็ไม่กล้าซื้อเสียงอีก ก็ดีเสียอีก การเมืองไทยเราจะได้เจริญ”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 และ 4 เห็นด้วยในเรื่องดังกล่าว เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 มีความเห็นว่า “มันไม่เกี่ยวกับเลย รายได้ท้องถิ่นเกิดจากการประกอบอาชีพของประชาชน ในการทำมาค้าขาย หรือทำไร่ ทำนา แต่เงินที่ใช้การหาเสียงเกิดขึ้นเฉพาะใช้ในวงการหาเสียงเท่านั้น มันมาครั้งเดียว เดียวก็หมด แต่รายได้ท้องถิ่นมันต้องต่อเนื่องและเป็นรายได้ที่เห็นชัดเจน ต้องแยกแยะให้ถูก”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 4 มีความเห็นว่า “ไม่ก่อให้เกิดรายได้ท้องถิ่นแน่นอน เพราะ เงินซื้อเสียงมันเป็นสิ่งจูงใจในเรื่องของการหาเสียงเลือกตั้งมากกว่า คือมีการให้และมีผู้รับ แต่รายได้ท้องถิ่นเกิดจากน้ำพักน้ำแรงหรือการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ มากกว่า”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องการใช้เงินซื้อเสียงว่า ก่อให้เกิดรายได้ในท้องถิ่น หรือไม่ ข้อมูลพบว่า ถ้ามองอย่างนักธุรกิจ อาจจะเป็นการกระจายรายได้ แต่ในมุมมองของนักรัฐศาสตร์ การซื้อเสียงไม่ได้เป็นก่อให้เกิดรายได้ท้องถิ่น แต่มันเป็นการบ่อนทำลายระบอบประชาธิปไตยมากกว่า เพราะเมื่อผู้สมัครลงทุนซื้อเสียง จนกระทั่งได้รับเลือกตั้ง ผู้สมัครคนนั้นก็จะต้องหาทางทุจริต ไม่ทางใดก็ทางหนึ่งเพื่อให้ได้เงินที่ลงทุนตอนหาเสียงกลับคืนมา ซึ่งเราก็อทรอบกันดี ในกรณีเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันของนักการเมือง

3.2.2 ข้อเท็จจริงในเรื่องการใช้เงินซื้อเสียงว่าเป็นบ่อเกิดแห่งความเห็นแก่ได้ของคนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก หรือไม่ ในประเด็นนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จำนวน 15 คน มีความเห็นที่หลากหลาย ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “ทำไมต้องเอาเงินมาเป็นตัวตั้งผมว่า ผู้สมัครหรือนักการเมืองดูถูกชาวบ้านมากถ้าเขาแน่จริงทำไมไม่เสนอนโยบายไม่ต้องซื้อเสียงหรือ เพราะเงินซื้อทุกอย่างไม่ได้โดยเฉพาะจิตใจของชาวบ้าน เอาความคิดความจริงใจมาซื้อเขาดีกว่า”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “เป็นแน่นอน ใครก็อยากได้เงิน สมมติ ผู้สมัครคนหนึ่งให้ ร้อยบาท แล้ว อีกคน ให้สองร้อยบาท คุณว่าเราควรจะเลือกใคร ใครใจถึงฟังได้ ไม่ใช่เห็นแก่ได้นะ เงินมันจำเป็นต้องใช้ใครให้มาก ก็ต้องช่วยเขา”

ในขณะที่เดียวกัน ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 และ 11 มีความเห็นตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “ขัดแย้งแน่นอนประเภทเข้าบุญทุ่ม เกทับผู้สมัครคนอื่นด้วยการให้เงินมากกว่า ผู้สมัครอีกคนก็ยอมไม่พอใจ ปัญหาเกิดขึ้นแน่นอนครับ ไม่ว่าจะเรื่องการร้องเรียน ในช่วงขณะหาเสียง หรือหลังเลือกตั้ง หรือการกลั่นแกล้งกันในลักษณะต่าง เช่น ปลอ่ยขางรถยนต์ ยังมีเลย”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “อยู่ที่จิตสำนึกของคนมากกว่า แล้วแต่เขาจะคิดว่าเงินซื้อเสียงที่ผู้สมัครให้ เขาไม่ยอมรับ เขาก็ต้องปฏิเสธ แต่วิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครมันมีหลายวิธี ชาวบ้านเขาก็ต้องรับ โดยปริยาย และผมคิดว่ามันไม่ใช่ความเห็นแก่ได้ของเขา อาจเป็นเพราะสังคม ชุมชน ที่เห็นพ้องต้องกันว่าต้องรับ เพราะ มันเป็นความต้องการของคนในหมู่บ้านหรือชุมชนที่อยากเห็นชุมชนพัฒนา ผมยกตัวอย่าง เช่น ผู้สมัครจะบริจาคเงินให้วัด เพื่อสร้างศาลาการเปรียญ ผู้หลักผู้ใหญ่มาประชุมปรึกษาหารือกันว่า จะรับหรือไม่ เสียงส่วน

ใหญ่รับ เขาก็ต้องรับ เพื่อวัดจะได้มีความเจริญ แบบนี้ มันเป็นความเห็นแก่ได้หรือเปล่า เราไม่รู้ เหมือนกันว่า ผู้สมัครที่บริจาคเขามีวาระซ่อนเร้นอะไรหรือไม่ หรือเขาให้ด้วยใจกุศล แต่ผลทางการเมืองย่อมเกิดแน่นอน ชาวบ้านต้องยอมรับว่าเขาเป็นคนดี แต่คงไม่ใช่บ่อเกิดแห่งความเห็นแก่ได้ตามที่ผมได้พูดมาแล้ว”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องการใช้เงินซื้อเสียง พบว่าการซื้อเสียงเป็นบ่อเกิดแห่งความเห็นแก่ได้ของคน ผู้สมัครได้สร้างค่านิยมในเรื่องการซื้อเสียงขึ้นมา ประชาชนไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้ ในการรับเงินจากผู้สมัคร เป็นการหยิบยื่นให้ด้วยความเต็มใจ สิ่งเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้สมัครยังเห็นว่า เงินยังเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นสิ่งล่อใจ ในความเห็นแก่ได้ของผู้ที่เห็นแก่เงินมากกว่าความถูกต้องตามครรลองประชาธิปไตย

3.2.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องที่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตากเห็นเงินสำคัญกว่าการได้มาซึ่งประชาธิปไตยอันบริสุทธิ์ ผู้ให้สัมภาษณ์รายส่วนใหญ่ จำนวน 14 คน มีความเห็นตรงกันในหลายประเด็น เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “ผมว่าชาวบ้านเห็นเงินสำคัญกว่าการเลือกตั้งนะ ถึงจะพูดอย่างไรเขาก็ไม่เชื่อ ว่าการรับเงินจากผู้สมัครมันเป็นการทำลายประชาธิปไตย แต่เขาก็ไม่สนใจ เขาบอกว่าเงินสำคัญกว่าเพราะว่าท้องเขาหิว”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “เงินเป็นสิ่งที่จำเป็นที่เราต้องใช้จ่ายเพื่อการดำรงชีวิต และการยังชีพในด้านต่างๆ แต่ถ้าเรายังเห็นเงินสำคัญกว่าการได้มาซึ่งประชาธิปไตยอันบริสุทธิ์ พูดง่ายๆคือไม่ต้องมีการซื้อเสียงในช่วงการเลือกตั้ง ตัวเงินก็จะลดความสำคัญในเรื่องนี้ลงได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “มันเป็นการยากมาก ที่จะได้มาซึ่งการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ปราศจากการใช้เงิน ฉะนั้นผมคิดว่า เงินยังมีความสำคัญมากกว่าสิ่งอื่น”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “คิดว่าสำคัญมาก ทุกวันนี้ การดำรงชีวิตทุกอย่าง สิ่งที่จะประสบความสำเร็จหนึ่ง ในนั้นต้องมีปัจจัยหรือเงินมาเป็นส่วนสนับสนุน แม้กระทั่งการเลือกตั้งก็ตาม แต่การเลือกตั้งที่ใช้เงิน ก็ไม่น่าจะถูกต้องนักในระบอบประชาธิปไตย”

ในขณะที่ข้าผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “ถ้ามองในภาพรวมคงไม่เห็นด้วย เพราะประชาชนเขามีความคิดและแยกแยะได้ถูก เรื่องเงินมันเป็นองค์ประกอบของการหาเสียง แต่เขาจะเห็นด้วยหรือไม่ มันอยู่ที่ผลการเลือกตั้งว่า ใครสามารถใช้เงินเพื่อประโยชน์ของตัวเองมากกว่า ผมหมายความว่า ผู้สมัครที่ใช้เงินหาเสียง น่าจะมีความละเอียดกว่าประชาชนที่รับเงินจากผู้สมัครเสียอีก”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องนี้ พบว่าวิธีการของผู้สมัครและหัวหน้าคะแนนอาชีพในการซื้อเสียงนั้นจะสลับซับซ้อนกว่าเดิมมาก เพราะมีการจับตาดูอย่างใกล้ชิดจากสื่อมวลชน คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) และประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ทำให้ผู้สมัครและหัวหน้าคะแนนทั้งหลายต่างคิดค้นกลยุทธ์หลายอย่างขึ้นมา เพื่อต้องการที่จะชนะการเลือกตั้ง และให้ได้คะแนนเสียงมากที่สุด

3.3 ผลที่ก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคมในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก

ผลของการซื้อเสียงเลือกตั้ง ก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคมและแตกแยกทางความคิด ในลักษณะที่ว่า พรรคใครพรรคมัน พวกใครพวกมัน ถล่มกันแบบไม่รู้ใครเป็นใคร แม้แต่หลังเลือกตั้งก็ยังไม่ลงรอยกัน ลายเป็นศัตรูกันทางการเมือง เหตุเพราะการซื้อเสียงก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคมหลายหลายประการ

3.3.1 ข้อเท็จจริงในเรื่องสาเหตุของการแบ่งฝ่ายทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบล

พบพระ จังหวัดตาก ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 14 คน มีความเห็นตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “มีการแจกใบปลิวโจมตีคู่แข่งในช่วงก่อนการเลือกตั้งในแต่ละครั้งในเขตเทศบาลตำบลพบพระ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “ชาวบ้านยังไม่มีความตื่นตัวทางการเมือง แต่เมื่อเห็นนักการเมืองที่เข้ามาให้ผลประโยชน์ก็จะมีการแบ่งฝ่ายอย่างเห็นได้ชัด”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 5 มีความเห็นว่า “ผู้สมัครบางคนก็จะมีบุคลิกแบบกันเอง พูดเป็นกลาง แต่บางคนแบ่งพรรค แบ่งพวกอย่างเห็นได้ชัด และจะต่อต้านผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม คือขาดความมีน้ำใจ เห็นฝ่ายตรงข้ามเป็นศัตรูเลยก็มี”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “การแบ่งฝ่ายทางการเมือง มันมีอยู่แล้ว เป็นธรรมชาติของการแข่งขัน แต่ผู้ที่มีแนวคิดประเภทที่ว่าจะต้องเอาชนะให้ได้ ไม่ว่าวิธีการใดๆ อันนี้น่ากลัว เพราะจะทำให้ชาวบ้านเดือดร้อนไปด้วย หันไปทางนี้ก็พวกเขา มันคู่อัดไปหมด”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “ผู้สมัคร ควรวางตัวให้เป็นกลางมากที่สุด ชาวบ้านเขาแยกออกว่า ใครเป็นอย่างไร แต่ทุกวันนี้มันไม่เป็นเช่นนั้น พวกใครพวกมันจริงทำให้ชาวบ้านเบือนักการเมืองก็แบบนี้แหละ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “แบ่งฝ่ายแน่นอน เห็นได้ชัด ช่วงเวลาหาเสียงและหลังเลือกตั้ง พรรคนั้นพรรคนี บางทีก็ทะเลาะกัน ถึงขั้นชกต่อยกันก็มี”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 และ รายที่ 4 มีความเห็นตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “เป็นธรรมชาติของการแข่งขันย่อมมีทั้งผู้แพ้และชนะ ก่อนและหลังเลือกตั้งก็มีการแบ่งฝ่ายกันอย่างชัดเจน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องชี้แจงทำ

ความเข้าใจให้ประชาชนทราบ และให้ประชาชนหรือฝ่ายการเมืองต่างๆอมรับผลที่เกิดตามระบอบประชาธิปไตย ที่ยึดหลักเสียงข้างมาก และให้เน้นความสามัคคีกันมากกว่าความแตกแยก”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 4 มีความเห็นว่า “ถือว่าเป็นเรื่องปกติที่มีการแบ่งฝ่ายทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลพบพระ เพราะเป็นเรื่องของการแข่งขัน แต่อย่าให้เกิดความแตกแยก ไม่อย่างนั้นบ้านเมืองยุ่งแน่”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องการแบ่งฝ่ายทางการเมืองพบว่า เป็นเรื่องธรรมชาติของการเมือง เมื่อใครลงสมัครในสังกัดทีมใด พรรคใด ก็จะต้องเป็นคู่แข่งของฝ่ายตรงข้ามเสมอ แต่จะรุนแรงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของผู้สมัครแต่ละคน การเลือกตั้งก็เหมือนกับการเล่นกีฬา มีแพ้มีชนะ หลังเลือกตั้งผลออกมาอย่างไร ก็ต้องยอมรับกติกาที่ประชาชนมอบให้ เป็นการเคารพในสิทธิของประชาชนด้วย และเคารพในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่ถือเสียงส่วนใหญ่เป็นหลักมากกว่าประเภทที่แพ้ไม่เป็น

3.3.2 ข้อเท็จจริงในเรื่องการทะเลาะกันระหว่างเครือญาติในทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก จากข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 9 คน มีความเห็นสรุปได้ตรงกันหลายประเด็น เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “แตกแยกมากครับ เท่าที่เห็นแม้แต่ญาติพี่น้องบางคนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ยังไม่ถูกกันเลย”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 7 มีความเห็นว่า “หวัคະແນທີ່ทำงานให้ผู้สมัครในการเลือกตั้งที่ผ่านมา มีฐานะดีขึ้น ร่ำรวยขึ้น ผิดปกติ เพราะบางคนไม่ได้ประกอบอาชีพ หรือทำอะไรทำสวน แต่เมื่อเข้ามาสู่ระบบการเมืองฐานะดีขึ้น จึงเป็นเหตุจูงใจให้มีผู้อยากเข้ามาทำงานการเมืองบ้าง จึงเกิดการตื่นตัวทางการเมืองในลักษณะที่เห็นเงินเป็นตัวตั้ง มิใช่เห็นแก่การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “พอบอกว่า ผู้สมัครเบอร์นี้ ดีนะ เราต้องเลือกเขา แต่เรามั่นคนยุคใหม่ อยากได้คนหนุ่มไฟแรงมาทำงานบ้าง ก็สู้คนแก่ไม่ไหว ฐานเสียงเขาเยอะ ใครมีญาติเยอะได้เปรียบ แต่บางครั้งญาติก็ทะเลาะกันเอง เพราะความคิดเห็นไม่ตรงกัน”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “ทะเลาะกันก็มีบ้าง ส่วนใหญ่เป็นเรื่องความคิดเห็นที่แตกต่าง แต่ไม่ถึงกับรุนแรงในเครือญาติด้วยกันนะ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “ญาติพี่น้องทะเลาะกันเรื่องการเมืองก็มีบ้าง แต่คิดว่าเป็นเรื่องความแตกต่างในความคิดเห็นของแต่ละคนมากกว่า”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 และรายที่ 15 มีความเห็นตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “เป็นธรรมดา ญาติพี่น้องต้องสามัคคีกัน แต่ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ที่ผ่านมา การทะเลาะกันทางการเมืองในระบบเครือญาติไม่ค่อยมีให้เห็น คือเขายังพูดคุยกันรู้เรื่อง แต่ถ้าไม่ใช่ญาติอันนี้ทะเลาะกันแน่”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 15 มีความเห็นว่า “ข้างบ้านนี้ทะเลาะกันแบบเอาเป็นเอาตายไม่รู้อะไรนักหนา พี่น้องกันแท้ๆยังมาทะเลาะกันเรื่องการเมือง”

กล่าวโดยสรุป จากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องความเป็นเครือญาติและสาเหตุการทะเลาะกัน พบว่ามีให้เห็น บางครั้ง เช่น พ่อชอบผู้สมัครคนนี้ แต่ลูกไม่ชอบ ก็มีความเห็นขัดแย้งกัน แต่ก็ไม่ถึงกับรุนแรง ถ้าคนในครอบครัวหรือเครือญาติ แต่ถ้าเป็นกลุ่มชาวบ้านที่อิงกับผู้สมัครหรือนักการเมืองแบบเหนียวแน่น แบบนี้น่ากลัว ไม่ค่อยมีเหตุผล ประเภทพวกมากลากไป

3.3.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องรูปแบบและวิธีการการโจมตีคู่แข่งทางการเมืองในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์ ส่วนใหญ่จำนวน 12 คน มีความเห็นตรงกัน เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “บางครั้งพบว่าในการ โจมตีคู่แข่ง บางครั้งรุนแรงถึงขั้นนำเอาครอบครัว บุตรภรรยา มาโจมตีกันอย่างรุนแรง ทำให้ชาวบ้านเกิดความเอือมระอา เมื่อหน้าข หรือมีการแบ่งแยกว่าคนนั้นเป็นคนของพรรคนี้ พรรคนั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 12 มีความเห็นว่า “ไม่เข้าใจเลยว่า ชาวเทศบาลตำบลพบพระ ทำไมถึงมาแตกแยกกันเพราะนักการเมืองแท้ๆเราชาวบ้านอยู่กันมานาน อยู่กันแบบพี่แบบน้อง พอนักการเมืองเขามาหาเสียง และมีการแจกเงิน ความแตกแยกก็เกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัด อย่างนี้เราต้องเรียกความสามัคคีให้กลับคืนมา ให้ชาวบ้านเขารู้ว่า การเมืองในช่วงเลือกตั้ง ถ้ามีการซื้อเสียง ก็อย่ารับเงินที่เขาให้เอามาเป็นความขัดแย้งหมู่บ้านหรือชุมชนของเรา”

และผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “การ โจมตีคู่แข่งมีหลายวิธี แต่ที่เห็นบ่อยคือส่วนใหญ่จะมีจดหมายร้องเรียนกันมาก บางครั้งก็เป็นเรื่องจริง บางครั้งก็แกล้งกัน มันอยู่ที่ใครจะคิดดีทำดีมากกว่า จะไปบังคับจิตใจคนพวกนี้ไม่ได้หรอก”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 4 มีความเห็นว่า “พวกร้องเรียนหรือโจมตีคู่แข่งนี้ มันมีมาทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง ก็อยู่ในดุลยพินิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า มีเหตุผลหรือข้อเท็จจริงหรือไม่เพียงใด ส่วนมากร้องเรียนเป็นหนังสือ”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “โทรศัพท์แจ็กก็มี ว่าเบอร์นั้น เบอร์นี้ แจกเงิน แต่ก็จับตัวยาก เพราะรูปแบบและวิธีการเขาแยบยลขึ้นมาก ยิ่งยุคนี้ไฮเทค ไม่ค่อยทันเกมนักการเมืองเท่าไร”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องนี้ พบว่า การซื้อเสียงเลือกตั้งก่อให้เกิดความแตกแยกทางสังคมจริง เพราะการยุบของฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้ได้มาซึ่งคะแนนเสียงของฝ่ายตน ผู้วิจัยได้ยืนยันเรื่องนี้เป็นอย่างมากในช่วงการหาเสียง ทำให้คนคิดไม่อยากจะยุ่งเกี่ยวกับการเมืองเพราะกลัวจะเสียคน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากข้อมูลที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องรูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรณีของเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก สามารถสรุปได้ ดังนี้

4.1 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาที่ได้จากการแสดงความคิดเห็น

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก ยังมีลักษณะวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไพร่ฟ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งยังอยู่ภายใต้อิทธิพลของหัวหน้าคนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการซื้อเสียง รูปแบบและวิธีการซื้อเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งยังมีหลากหลายรูปแบบและวิธีการตามจังหวะและโอกาสที่เอื้ออำนวย ระบบอุปถัมภ์ก็ยังเป็นระบบที่มีความสำคัญที่ฝังรากลึกในหัวใจของชาวบ้าน เป็นสิ่งที่แก้ไขได้ยาก เมื่อเป็นเช่นนี้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จึงพึงตระหนักถึงผลเสียของการซื้อเสียง ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มวิจัย ในประเด็นการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1.1 ข้อเท็จจริงในเรื่องการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ทำให้ได้บุคคลหรือนักการเมืองที่มีคุณภาพ จากข้อมูลที่ได้จากการวิจัย เป็นความเข้าใจเบื้องต้นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ส่วนบุคลากรหรือนักการเมืองที่ประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาจะมีคุณภาพดีเลวอย่างไรขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้เลือกตั้งเป็นสำคัญ ประกอบกับผู้สมัครรับเลือกตั้งตระหนักถึงผลดีผลเสียของการเลือกตั้งอย่างรับผิดชอบเพียงไรเป็นสำคัญ

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 15 คน เห็นด้วย เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “นักการเมืองที่ประชาชนเลือกเข้ามา มีส่วนสำคัญอย่างมากในการสร้างผลงานในอำนาจหน้าที่ ถ้าส่วนใหญ่เป็นคนดีมีอุดมการณ์ที่จะ

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เอาประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง ผลงานย่อมดีมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์แก่ประชาชน แต่ถ้าตรงกันข้ามประชาชนจะเป็นผู้ได้รับผลร้ายไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 มีความเห็นว่า “ถ้าไม่มีการซื้อเสียงและประชาชนไม่รับเงินเสีย แล้วช่วยกันเลือกคนดีเข้าไป ผมว่าเราก็จะได้นักการเมืองที่มีคุณภาพได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “นักการเมืองที่มีคุณภาพ ก็คือนักการเมืองที่มีความประพฤติดี ถ้าไม่ซื้อเสียงแล้ว การทุจริตก็จะไม่มี”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 8 มีความเห็นว่า “เอาอย่างนี้ ผมจะบอกให้นะ ถ้าการเลือกตั้งบริสุทธิ์จริง ผมรับรองว่าเราจะได้นักการเมืองที่มีคุณภาพแน่นอน เพราะเขาไม่ซื้อเสียง เมื่อไม่เสียเงินซื้อเสียง เขาก็ไม่ต้องมากอบโกยเอาผลประโยชน์ทางการเมือง คุณว่าจริงไหม”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าความคิดเรื่องการไม่ซื้อเสียงมันฝังอยู่ในหัวของผู้สมัครหรือไม่ ทำได้ด้วยการไม่ซื้อเสียงทำไมไม่ทำกัน จะซื้อทำไม ถ้าคุณคิดจริงชาวบ้านเขาเลือกอยู่แล้ว มันหมดยุคที่จะเอาเงินมาซื้อหัวชาวบ้านแล้ว”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย พบว่า การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ปราศจากการซื้อเสียงทำให้ได้บุคคลหรือนักการเมืองที่มีคุณภาพ แต่ผู้สมัครบางรายยังใช้วิธีการซื้อเสียงอยู่ แสดงให้เห็นถึงจิตสำนึกในความเป็นประชาธิปไตย ไม่ได้ฝังอยู่ในจิตใจของเขาเช่นกัน

4.1.2 ข้อเท็จจริงในเรื่องการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ว่าเป็นการสร้างมิตินิใหม่

ทางการเมือง จากข้อมูลที่ได้รับถ้าเป็นการเลือกตั้งระดับชาติจะสามารถพิสูจน์ได้ว่าประชาชนเป็นผู้เลือกรัฐบาล ในระบอบประชาธิปไตย

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 12 คน เห็นด้วย เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 4 มีความเห็นว่า “เป็นการ เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้สิทธิตามกฎหมายรัฐธรรมนูญเพราะผมเห็นว่า การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ประชาชนย่อมจะได้นักการเมืองน้ำดี เข้าไปบริหารบ้านเมือง ให้เป็นไปตามนโยบายที่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองกำหนดไว้ ในทางตรงข้ามหากนักการเมืองที่เข้ามาสู่ถนนการเมือง โดยการซื้อเสียง และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ยังไม่เห็นโทษหรือผลเสียของการซื้อเสียง ยังให้การสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ซื้อเสียงอยู่ ไม่ว่าจะมีความเชื่อโยงในเรื่อง ระบบอุปถัมภ์ ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือ สาเหตุปัจจัยอื่นๆ ย่อมจะทำให้ได้นักการเมืองที่ไม่ดี เข้ามาทำการทุจริตคอร์รัปชั่น ส่งผลเสียให้แก่บ้านเมืองของเรา แต่ถ้าการเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ปราศจากการซื้อเสียงก็จะเป็นการสร้างมิตินิใหม่ให้กับการเมืองไทยในอนาคตต่อไป”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 14 มีความเห็นว่า “ผมคิดว่าเป็นการสร้างมิติใหม่ทางการเมืองเพราะ ถ้านักการเมืองไม่ซื้อเสียงป่านี การเมืองไทยก้าวทันต่างประเทศที่เขาเจริญไปนานแล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 5 มีความเห็นว่า “มิติใหม่หรือ อาจจะมีได้ในอนาคต ถ้าผู้สมัครไม่ซื้อเสียง แต่จะไกลแค่ไหน เป็นเรื่องที่คาดเดายาก แต่ผมก็อยากให้มีนะ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “จะบริสุทธิ์ได้ยังไง ผู้สมัครมีแต่หยิบยื่นให้ ทำให้ชาวบ้านเคยตัว เป็นเบี้ยล่าง ชาวบ้านเราต้องตื่นตัว สร้างค่านิยมในเรื่องการเลือกตั้งใหม่ คือ ไม่รับเงิน สส.เมื่อเราไม่รับ การเลือกตั้งก็บริสุทธิ์ มิติใหม่ทางการเมืองก็ต้องเกิด แต่คิดว่าคงยาก มันฝังรากลึกเสียแล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 1 มีความเห็นว่า “ต้องตระหนักถึงผลเสียของการซื้อเสียง และควรปลูกฝังเยาวชนให้เข้าใจและรู้ถึงผลเสียของการซื้อเสียงด้วย จึงจะถือว่าเป็นมิติใหม่ทางการเมือง”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 15 มีความเห็นว่า “ถ้าการเลือกตั้งบริสุทธิ์จริง ประเทศไทยเราคงเจริญก้าวหน้าไปมากกว่านี้ แต่คงเป็นไปได้ยาก เพราะการซื้อเสียงมันเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตคนเราแล้ว”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย พบว่า ถ้าการเลือกตั้งปราศจากการซื้อเสียง มิติใหม่ทางการเมืองก็จะมีได้เช่นกัน

4.1.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ปราศจากการซื้อเสียงจะส่งผลให้เห็นว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ เป็นผู้เลือกนโยบายให้รัฐบาลใช้เป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง จากการเลือกตั้งที่ผ่านมา ปรากฏว่าประชาชนไม่ได้ใช้อำนาจอย่างแท้จริง ในสิทธิทางการเมือง ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงตัดสินใจเลือกเพราะรูปแบบและวิธีการของผู้สมัครในด้านลบ คะแนนเสียงที่ผู้มีสิทธิลงคะแนนมอบให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นคะแนนที่เกิดจากความไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ของประชาชน

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ จำนวน 11 คน เห็นด้วย เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 14 มีความเห็นว่า “มันเกิดจากการฉวย โอกาสของผู้สมัครรับเลือกตั้งมากกว่า เพราะนโยบายที่นักการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ให้ นโยบายไว้ตอนหาเสียง หากได้นำใช้หรือปฏิบัติได้จริง ก็จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ผู้ที่มีสิทธิลงคะแนนเลือกผู้สมัครนั้นๆ เหมือนกับว่าประชาชนเป็นผู้เลือกนโยบายให้กับรัฐบาลใช้เป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง นั่นเอง”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 10 มีความเห็นว่า “ถูกต้องเลยเราเป็นผู้เลือกนโยบายของเขา(สส.) แต่ต้องเป็นนโยบายที่บริสุทธิ์ ไม่ใช่แอบแฝง และนโยบายต้องมาจากการไม่ซื้อเสียงด้วย จึงจะใช้ได้”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 4 ให้สัมภาษณ์ว่า “นโยบายมาพร้อมกับการหาเสียง ถ้า ผู้สมัครไม่ซื้อเสียง นโยบายของเขาก็มีค่า เหมือนกับพวกเราชาวบ้านเลือกนโยบายให้เขามาปฏิบัติต่อเรานั้นแหละ”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “ประชาชนเป็นผู้เลือกนโยบายโดยผ่านตัวแทนคือผู้สมัคร แต่ถ้าผู้สมัครรายใด ซื้อเสียงเข้ามา พร้อมกับนำนโยบายของเขาไปปฏิบัติ เท่ากับว่า ประชาชนไม่ได้เลือกนโยบายที่เขาชอบ หรือที่เขาคิดว่าดีผ่านตัวแทนของเขา การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองก็จะไม่บรรลุผลตามความต้องการของประชาชนด้วย ในทางกลับกัน ถ้าผู้สมัครรายใด นำเสนอนโยบายตรงใจประชาชนและไม่มีการซื้อเสียง ก็ถือว่าประชาชนเป็นผู้เลือกนโยบายโดยตรงตามความต้องการของเขา”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย พบว่า การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ปราศจากการซื้อเสียงจะส่งผลให้เห็นว่าประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ จังหวัดตาก เป็นผู้เลือกนโยบายให้รัฐบาลใช้เป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง

4.1.4 ข้อเท็จจริงในเรื่องการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมเป็นการยืนยันหลักการสำคัญของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย จากผลการวิจัยปรากฏว่าประชาชนยังไม่เข้าใจที่ว่า “ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตยอย่างแท้จริง” เพราะประชาชนสามารถเลือกและเปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้หากกระทำด้วยความรู้และความเข้าใจในเรื่องการเลือกตั้งที่ถูกต้อง แต่จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพบพระ ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการเลือกตั้ง ที่ถูกต้องว่าต้องปราศจากการซื้อเสียง นักการเมืองที่ซื้อเสียงคือผู้บ่อนทำลายชาติ ประชาชนจะต้องร่วมมือกันต่อต้าน และลงโทษผู้สมัครรับเลือกตั้งเหล่านั้น ให้ออกไปจากระบบการเมืองไทย ถ้าประชาชนมีจิตสำนึกร่วมใจกันต่อต้านการซื้อเสียง การเลือกตั้งจะยืนยันหลักการสำคัญของการเมืองไทยในระบอบประชาธิปไตยได้

ผู้สัมภาษณ์รายส่วนใหญ่ จำนวน 12 คน เห็นด้วย เช่น

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 6 มีความเห็นว่า “ไม่เห็นมีสักครั้งที่การเลือกตั้งไม่มีการซื้อเสียง ถ้าชาวบ้านไม่รับเงินผมว่า ผู้สมัครก็เอาขี้ดใส่มือให้”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 9 มีความเห็นว่า “ยืนยันได้ครับถ้าเลือกตั้งบริสุทธิ์จริงเราก็จะได้นักการเมืองที่มีคุณภาพเข้ามาบริหารประเทศ ระบอบประชาธิปไตยก็จะมีความยั่งยืน”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 10 มีความเห็นว่า “ผมว่า สส.ที่ซื้อเสียงนั้นเห็นแก่ตัวนะ ไม่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย แต่กลับมาทำลายเสียอีก อย่างนี้ ชาวบ้านต้องช่วยกันลงโทษ”

ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 11 มีความเห็นว่า “ถ้าผู้สมัครหรือผู้แทนไม่ซื้อเสียง ประเทศเราเจริญไปไกลแล้ว คุณนบ้านผมซื้ ฟังแล้วฟังอีก ปกติถนนคอนกรีต ถ้าหิน ปูน ทรายได้มาตรฐาน รับรอง ไม่มีพัง ใช้นถึงลูกหลานเราโน่นแหละ และคงจะบริสุทธิ์ไม่ได้เพราะชาวบ้านยังเห็นแก่เงิน”

ในขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 2 มีความเห็นว่า “ต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายผู้สมัคร ก็ต้องไม่ซื้อเสียงนำเสนอ นโยบายที่ดีต่อประชาชน ฝ่ายประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งก็ต้องไม่สนับสนุนการซื้อเสียงก็ต้องต่อต้านผู้สมัครที่ซื้อเสียงอย่างเข้มแข็ง ในส่วนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ต้องรณรงค์ให้ประชาชนรู้ถึงผลเสียของการซื้อเสียง ถ้าทำได้อย่างนี้ การเลือกบริสุทธิ์แน่นอน และยืนยันหลักการสำคัญในระบอบประชาธิปไตยได้แน่ แต่คงต้องใช้เวลา”

และผู้ให้สัมภาษณ์รายที่ 3 มีความเห็นว่า “การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์จะเป็นจริงได้ มีอยู่สองประเด็นหลัก คือ ผู้สมัครต้องไม่ซื้อเสียง และ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องไม่ขายเสียง ทำได้หรือไม่ เพราะประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจธิปไตย เมื่ออำนาจอยู่ในมือของประชาชน ประชาชนย่อมตัดสินใจได้ว่า สิ่งใดถูกต้องหรือชอบธรรม ในระบอบประชาธิปไตยโดยเฉพาะการเลือกตั้ง”

กล่าวโดยสรุปจากการสัมภาษณ์ประชากรวิจัย ในเรื่องการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ พบว่าการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมจะยืนยันหลักการสำคัญของการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้ เพราะหากได้ผู้สมัครที่มาจากทางเลือกของประชาชน โดยปราศจากการซื้อเสียง การบริหารประเทศชาติ ก็จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนักการเมืองไม่ต้องกังวลกับการถอนทุนคืน ประเทศก็จะพัฒนาไปสู่ความเจริญได้อย่างยั่งยืน